

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 88 • oktober 2021 • letnik XVIII • ISSN -1581-7156

Rožnata osvetlitev gradu v Beltincih v podporo osveščanju o raku dojk.

Obisk občinske delegacije iz Poljske, Občina Ujezd.

Sprejem diamantne maturantke Kaje Zver pri predsedniku Republike Slovenije g. Borutu Pahorju. Kaja stoji na predsednikovi desni strani.

Vandalizem na Otoku ljubezni v Ižakovcih. Izruvane in polomljene usmerjevalne table.

Spoštovane bralke in spoštovani bralci,

stopili smo v jesenski letni čas, ko žanjemo in se veselimo bogastva pridelkov, ki nam jih je letos spet rodila domača zemlja. Tudi jesensko glasilo Mali rijtar prinaša v naše domove utrinke nedavnih dogodkov, ki so se zvrstili v naši občini. Nekatere dogodke smo doživeli z navdušenjem, veseljem in so nam predstavljali izziv, kot je prvi prestop šolskega praga, prejem raznih priznanj zaslužnih občanov, razna druženja in podobno. Nekaj dogodkov pa je bilo takih, ki so v nas pustili sledi žalosti. Posloviti

smo se morali od več občanov našega kraja, ki so v občini Beltinci pustili bogate sadove dela. Ob tem se nam odpira vprašanje, kaj je res pomembno v življenju. Je res najpomembneje dokazati, kdo ima bolj prav, se deliti na naše in vaše, na cepljene in necepljene? Je res najpomembneje imeti oblast in moč, biti najboljši, imeti največ? Začetek meseca novembra je posvečen spominu na mrtve in je v slovenski dediščini znan kot praznik vseh svetih, ko prižigamo sveče na grobovih naših rajnih. Ta nosi simbolni pomen vere v

večnost. Poskrbimo, da ne bo število sveč prižganih v naglici pokazatelj našega spomina na pokojnega. Ob prižgani sveči obudimo spomine na čas preživet s pokojnim v zavedanju, da ostane le to – večnost in spomin na čas, ki si ga preživel s svojimi dragimi. Tako bo sveča prižgana na grobu dobila svoj smisel in ne bo še en plastičen odpadek več.

*Za uredniški odbor,
Bojan Vereš*

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila.

Objavljenih člankov ne honoriramo.

Fotografije, ki jih avtorji ne bodo podnaslovili, bomo objavili brez podnaslovov.

uredniški odbor:

Bojan VEREŠ (odgovorni urednik)

Miran MAUČEC (namestnik odgovornega urednika)

Gabrijela KÜZMA (članica), Tina ZVER VLAJ (članica),

Štefan ŽIŽEK (član)

zbiranje gradiva:

Lilijana BEŽAN HORVAT

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

Priloge, teksti pod fotografijami in uvodnik urednika glasila niso nujno jezikovno pregledani.

fotografije (platnice):

Sandra KAVAŠ (naslovnica), Boštjan ROUS,

Arhiv Občine Beltinci, ZTKŠ Beltinci.

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

oktober 2021, naklada 2600 izvodov

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam
prispevke

(do 3500 znakov)

za 89. številko, ki izide

konec meseca

oktobra 2021,

posredujete

do torka,

30. novembra 2021,

v elektronski obliki

s komentarji k

fotografijam

in navedbo avtorja ter

v ustreznem formatu.

Naš elektronski naslov:

malirijtar@beltinci.si

Koledar prireditev za obdobje november - december 2021

November

Odprtje XIII. lova s sokoli

Sobota, 6.11.2021, 9.30

Grajsko dvorišče Beltinci

Organizator: ZTKŠ Beltinci, Slovenska zveza za sokolarstvo in zaščito ptic ujed, Sokolarsko društvo Pomurja

Martinovanje na prostem

Četrtek, 11.11.2021, 10.00

Dvorišče gostilne Zvezda Beltinci

Organizator: Vinogradniško društvo Beltinci in ZTKŠ Beltinci

Revija pevskih zborov DU Pomurja

Petek, 12.11.2021

Kulturni dom Beltinci

Organizator: DU Beltinci

Regijska slovesnost ob dnevu Rudolfa Maistra

Slavnostni govornik: mag. Dejan Židan, poslanec DZ

RS

Sobota, 20.11.2021, 11.00

Pri vaškem domu Dokležovje

Organizator: Občina Beltinci, ZTKŠ Beltinci, KS Dokležovje in DPM Dokležovje

Javni nastop Glasbene šole Beltinci

Sreda, 24.11.2021, 18.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Nastop cimbalistov

Četrtek, 25.11.2021, 18.30

Glasbena šola Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

V. letni koncert

Petek, 26.11.2021

Kulturni dom Beltinci

Organizator: MePZ Andrej Maroša DU Beltinci

Delavnica za OŠ otroke

Sobota, 27.11.2021, 15.00 – 17.00

Prekmurska domačija v Lipi

Organizator: KD Lipa

Postavitev adventnega venčka

Sobota, 27.11.2021

Pri kapeli v Melincih

Organizator: KUD Melinci

December

Miklavževanje na Otoku ljubezni

Nedelja, 5.12.2021

Otok ljubezni Ižakovci

Organizator: TD Bujraš Ižakovci

Nastop pihal in trobil

Torek, 7.12.2021, 18.30

Glasbena šola Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Nastop kitaristov

Sreda, 8.12.2021, 18.30

Glasbena šola Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Festival juda Jože Škraba 2021

Odrpoto državno prvenstvo veteranov, državno ekipno prvenstvo, odrpoto državno prvenstvo v inkluzivnem judu

Sobota, 11.12.2021

Športna dvorana OŠ 1 M. Sobota

Organizator: Judo zveza Slovenije, JK Štorkljice, JK Beltinci, Mestna občina Murska Sobota in Občina Beltinci

Društvena razstava malih živali

Sobota, 11.12. in nedelja, 12.12.2021, 8.00 – 18.00

Grad Beltinci

Organizator: DGMŽ Beltinci

40-let Moškega pevskega zbora Lipovci

Nedelja, 12.12.2021, 18.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: KUD Lipovci

Nastop flvtistov

Sreda, 15.12.2021, 18.00

Glasbena šola Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Nastop pianistov

Četrtek, 16.12.2021, 18.00

Glasbena šola Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Adventno božično prepevanje

Petek, 17.12.2021, 17.00

Ploščad pred Ledino Beltinci

Organizator: MePZ Andrej Maroša DU Beltinci, MusicArt, ZTKŠ Beltinci

Predbožični koncert

Sobota, 18.12.2021

Pred kapelo v Bratoncih

Organizator: KUD Štefan Kühar Bratonci

Božično – novoletni koncert

Sobota, 18.12.2021, 18.00

Vaški dom Lipa

Organizator: KD Lipa

KUDov praznični vikend

Sobota, 18. in nedelja, 19.12.2021

Središče Beltinec, grad Beltinci

Organizator: KUD Beltinci

Krasitev jelke

Ponedeljek, 20.12.2021, 16.30

V parku pred beltinskim gradom

Organizator: TD Beltinci

Delavnica za OŠ otroke

Sreda, 22.12.2021, 15.00 – 17.00

Prekmurska domačija v Lipi

Organizator: KD Lipa

Občinska slovesnost ob dnevu samostojnosti in enotnosti

Sreda, 22.12.2021, 18.00

Vaški dom Dokležovje

Organizator: Občina Beltinci, KS Dokležovje in DPM Dokležovje

Nastop Glasbene šole Beltinci z gosti

Četrtek, 23.12.2021, 18.00

Kulturni dom Beltinci

Organizator: GŠ Beltinci

Postavitev zunanjih jaslic s spremljevalnim programom

Vikend pred Božičem

Pri kapeli v Melincih

Organizator: KUD Melinci

Postavitev in blagoslovitev vaških jaslic

Petek, 24.12.2021, 16.00

Prekmurska domačija v Lipi

Organizator: KD Lipa

Božično novoletni koncert pod jelko

Petek, 24.12.2021, 19.30

Pred gasilskim domom Gančani

Organizator: KS Gančani

Pohod z baklami k polnočnici

Petek, 24.12.2021, 23.15

Bratonci (kapela) - Beltinci (cerkev)

Organizator: TD Bratonci

Zaradi negotove situacije in ukrepov povezanih s preprečevanjem širjenja okužbe s Covid-19, si organizatorji pridružujejo pravico do sprememb. Pri udeležbi upoštevajte vse preventivne ukrepe za preprečevanje širjenja koronavirusa. Obiskovalci, starejši od 15 let, morajo izpolnjevati pogoj PCT.

O g l a š e v a n j e v informativnem glasilu Mali rijtar

Izdajatelj: Občina Beltinci

Vse zainteresirane bodoče potencialne oglaševalce blaga in storitev obveščamo, da je s 1. 1. 2021 prešel zakup prostora v informativnem glasilu na Občino Beltinci. Uredniški odbor je na svoji seji s sklepom potrdil **CENIK OGLAŠEVANJA**, ki ga objavljamo v nadaljevanju.

V eni izdaji se natisne 2600 izvodov, vsi občani občine Beltinci pa prejmejo informativno glasilo brezplačno.

Oglas posredujte na elektronski naslov malirijtar@beltinci.si skupaj z navedbo velikosti oglasa kot tudi točne podatke naročnika oglasa, ki so potrebni za izstavitve fakture. Oglas posredujte v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

CENIK:

Velikost oglasa:

1/8 strani

¼ strani

½ strani

1 stran

Zunanja zadnja stran

Cena:

30 €

55 €

100 €

180 €

250 €

Cene ne vsebujejo DDV-ja (22 %).

Uredniški odbor UO MALI RIJTAR, Bojan Vereš, odgovorni urednik

| proizvodnja
| transport betonskih mešanic

BEJONI
MAUČEC d.o.o.

ZA PRAVNE IN FIZIČNE OSEBE

T: 08 200 61 27

BETONI MAUČEC, d.o.o. | Pot ob Črncu 30, 9231 Beltinci | T: 08 200 61 27 | betonimaucec@gmail.com

Branje bogati, branje širi obzorja

»Knjige so sanje,
ki jih držimo v rokah!«

(Neil Gaiman)

V Občini Beltinci se zavedamo, da so knjige za mentalni razvoj otrok in mladine še kako pomembne. Zavedamo se, da z širjenjem bralne kulture prispevamo k dvigu miselnega potenciala in bogatitvi besednega zaklada vsakega, ki je navdušen za prebiranje zgodb in knjig. V času v katerem živimo, pomeni t.i. beg h knjigam in zgodbam, čisto drugačno sprostitev kot jih nudijo računalniki, telefoni in televizija.

George R.R. Martin, ameriški pisatelj, ustvarjalec serije knjig Igra prestolov je povedal, da skozi knjige lahko živimo tisoč življenj, kar je nedvomno še kako res. Nikakor pa ne smemo pozabiti na to, da moramo verjeti v čarovnijo,

ki se lahko zgodi, ko beremo dobro zgodbo, verjetno vam je znano, kdo je to povedal – seveda angleška pisateljica J.K. Rowling, avtorica znamenitega Harryja Potterja.

Ne glede na to, kdo od pisateljev, mislecev ali pomembnih osebnosti, je povedal kakšno lepo misel na temo branja in knjig, dejstvo je, da branje pozitivno vpliva na razvoj vsakega posameznika, ne glede na leta in spol. Prav tako moramo poudariti, da so vsi pisatelji, ustvarjalci zgodb tudi sami bili in so strastni bralci in so oboževali knjige.

Tako se je župan Marko Virag v začetku novega šolskega leta, na prvi šolski dan 1. septembra 2021 odločil, da podari Osnovni šoli Beltinci, POŠ Dokležovje ter Vrtcu Beltinci slikanice in knjige, ki si jih boste mladi lahko izposodili

in ji tudi prebrali. Med njimi najdemo kar 3 avtorska dela naših domačink, občank Občine Beltinci: Majde Baligač, Janje Žalik Jerebič in Lee V. Golub. Tako se boste v knjižnicah lahko podružili z njihovimi: Zarja in njena čustva, Zgodbe za zvedave glave ter Zajček Rajko in mega medvedek. Prav tako boste po novem na policah našli in prelistali knjigo Eriha Tetičkoviča in Mojce Recek z naslovom Najboljši človekov in pasji prijatelj, knjigo Čas za čaj – Aneja Sama, obe iz založbe Jasa iz Maribora ter spoznali kako se poimenujejo v romskem jeziku POKLICI, BARVE in PREDMETI, pisatelja Jožeta Livijena iz založbe Volosov hram, knjižni klub Netopir iz Murske Sobote.

Vsem želimo obilo užitkov, veselja in dobre volje ob prebiranju slikanic.

Lilijana Bežan Horvat

Zahvala

Za mnoge je knjiga najlepše darilo. To velja tudi za knjižnico, saj je ena od njenih osnovnih nalog skrb za prirast knjižnega gradiva.

Veseli smo, da nam je Občina Beltinci ob začetku novega šolskega leta 2021-

22 podarila knjige domačih avtorjev, ki bodo bogato dopolnile našo knjižno zbirko. Umestili jih bomo na police za prvo in drugo triletje, nekatere pa tudi na police s strokovno tematiko.

Za darilo se Občini Beltinci in županu,

gospodu Marku Viragu, najlepše zahvaljujemo.

*V imenu zaposlenih in učencev,
Matejka Horvat, ravnateljica šole
Cvetka Rengeo, šolska knjižničarka*

Jubilanti – obrtniki in podjetniki iz Občine Beltinci

»Uspeh ni ključ do sreče.
Sreča je ključ do uspeha.
Če imate radi svoje delo,
boste uspešni!«

(Albert Schweitzer)

Vsem letošnjim in lanskim jubilentom, obrtnikom in podjetnikom iz naše občine, ob praznovanju 10., 20., 25., 30., 35., 45. obletnice dela v obrti, za podeljeni srebrni ključ in za uspešno in dolgoletno delo izrekamo iskrene, pristrčne čestitke.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota je v skladu s Pravilnikom o podeljevanju priznanj in častnih odlikovanj zbornice v petek, 10. 9. 2021, v prostorih gledališča Park podelila jubilejna priznanja članom zbornice, ki so jubilej za 10, 20, 25, 30, 35, 40 in 45 let dela v obrti beležili v lanskem letu, ko prireditve zaradi nastalih razmer nismo mogli izvesti, oz. v letošnjem letu.

Letošnji in lanski jubilanti v občini Beltinci so:

10 let dela v obrti:

- Mojca Jerič s.p., Moj servis, računovodske storitve in svetovanje, Gančani
- Kristjan Kuzma s.p., Slikopleskarstvo KIKI, Lipovci
- Silva Rous s.p., Cvetličarstvo Silva Kous, Beltinci
- Milan Kolar s.p., Proizvodnja mesnih izdelkov, Beltinci
- Zlatko Lebar s.p., Gostinstvo in trgovina, Melinci
- Valentina Novak s.p., Pleskarstvo, Beltinci

20 let dela v obrti:

- Robert Benčec s.p., Pogrebništvo Piramida, Beltinci
- Elizabeta Horvat s.p., Frizerski salon »Eržika«, Beltinci
- Korošak, gradbeništvo d.o.o., Dokležovje
- Zlatka Matko s.p., Frizerski salon »Zlatka«, Beltinci

- Angela Tinev Mesarič s.p., Računovodstvo Prokonto, Lipovci
- Marjan Raduha s.p., Elektroinštalacije Raduha, Beltinci

25 let dela v obrti:

- Alojz Mesarič s.p., Soboslikarstvo, Bratonci
- Jožef Zelko s.p., Gradbena mehanizacija, servisiranje vozil in motornih koles, Lipovci
- Milena Hartman s.p., Avtopralnica, Bratonci
- Slavko Karajica s.p., Elektroinštalacije »Karajica«, Melinci
- Mizarstvo Martin, družba za storitve, trgovino in proizvodnjo lesenih izdelkov d.o.o., Melinci

30 let dela v obrti:

- Dejan Kolarič s.p., Montaža in druge storitve, Beltinci
- Majda Koren s.p., Arabeska-vezenje, Bratonci
- Pomgrad-CP d.d., Lipovci
- Srša d.o.o., Beltinci
- Elektro inženiring Tramar, družba za proizvodnjo, inženiring, servis in trgovino d.o.o., Gančani
- Darko Sabotin s.p., Avtoprevoznništvo, Bratonci
- Zidarstvo Maučec, gradbeništvo, proizvodnja in trgovina d.o.o., Gančani

35 let dela v obrti:

- Mizar FM d.o.o., Beltinci

45 let dela v obrti:

- Anton Küzma s.p., Sodarstvo, Gančani – 100 let družinske tradicije

Priznanje Obrotno-podjetniške zbornice Slovenije – srebrni ključ - za uspešno delo na področju obrti in podjetništva je iz občine Beltinci prejel:

- Anton Küzma s.p., Sodarstvo, Gančani

Vsem obrtnikom in podjetnikom, ki v naši lokalni skupnosti opravljate

svojo dejavnost, ustvarjate delovna mesta in s tem skrbite za ekonomsko varnost naših občank in občanov, se za doprinos k razvoju naše občine iskreno zahvaljujemo in Vam želimo obilo poslovnih uspehov tudi v prihodnje.

Povzetek pripravljen po dopisu gospe Jožice Gergorec, OOO M. Sobota.

Lilijana Bežan Horvat

Doktor znanosti v Občini Beltinci postal Marjan Maučec iz Gančanov

»Če človek z zaupanjem sledi svojim sanjam in se trudi živeti tako, kot si je zamislil, bo doživel uspeh, ki si ga ni mogel prej niti predstavljati!«

(Henry David Thoreau)

V Občini Beltinci smo neizmerno ponosni na naše občane in občanke, ki na svoji poslovni poti dosegajo izjemne uspehe in se trudijo poglobiti svoj izobrazbeni potencial, razviti svoje znanje, pridobiti znanstvena spoznanja in nenazadnje doprinesiti k razvoju panoge, na katero se doktorska disertacija nanaša.

Marjan Maučec iz Gančanov je svojo nalogo uspešno zagovarjal in si pridobil naziv **doktor znanosti dne 22. junija**

2021 na FUDŠ v Novi Gorici. Naziv njegove doktorske disertacije je **Vpliv žensk na prehod iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje.**

Župan Marko Virag ga je sprejel 5. oktobra 2021 na sedežu Občine Beltinci in mu za njegov izjemen osebni uspeh iskreno čestital. Na njegovi nadaljnji poslovni poti mu je zaželel obilo trajnih uspehov, prav tako pa mu je že vnaprej zahvalil za doprinos k nadaljnjemu razvoju kmetijske panoge v pomurski regiji.

Lilijana Bežan Horvat

V nadaljevanju objavljamo izsledke iz disertacije dr. Marjana Maučeca:

Vpliv žensk na prehod iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje

Zagovor doktorske disertacije

Vsebina predstavitve

1. Opredelitev problema
2. Cilji
3. Raziskovalna vprašanja
4. Hipoteze
5. Metodologija
6. Empirični rezultati
7. Znanstvena relevantnost
8. Sklep in implikacije

1. Opredelitev problema

Namen predlagane doktorske disertacije je na podlagi proučitve teoretičnih izhodišč relevantne literature in rezultatov raziskave ekoloških kmetij v Sloveniji o dejavnikih in kriterijih odločitev žensk o prehodu iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje pridobiti znanstvena spoznanja o zakonitostih teh odločitev in na njihovi podlagi pripraviti

model ukrepov, predvidoma zasnovan na treh stebrih, ki so pomembni kot podporno okolje za ekološko kmetovanje žensk (sistem, pridelovalka, potrošnik).

Teoretična izhodišča vključujejo naslednje vsebine:

- Temeljno opredelitev in značilnosti ekološkega kmetijstva
- Vlogo žensk v ekološkem kmetijstvu
- Vlogo kmetijstva v ekonomskem in družbenem razvoju

2. Cilji

- Predstavitev teoretičnih izhodišč in relevantne literature o delitvi dela na kmetiji med spoloma, ekološkem in konvencionalnem kmetovanju ter vplivu kmetovanja na BDP;
- Predstavitev pravnih podlag in systemskega okvirja o ekološkem kmetovanju tako na svetovni ravni kot na ravni EU in Slovenije;
- Predstavitev teoretičnih izhodišč in relevantne literature z vidika pridelovalcev – žensk v ekološkem kmetovanju;
- Predstavitev teoretičnih izhodišč in relevantne literature z vidika uporabnikov in posrednikov izdelkov ekoloških kmetij s poudarkom na ženskah;
- Predstavitev teoretičnih izhodišč in relevantne literature z vidika dejavnikov vplivov na odločitev

žensko prehodu iz konvencionalnega na ekološko kmetovanje;

- Raziskava dejavnikov, ki vplivajo na odločitev žensk za prehod iz konvencionalnega na ekološko kmetovanje;
- Na podlagi objektivnih dejstev in kvantitativne metodologije oblikovati znanstvena spoznanja o zakonitostih sprejemanja odločitve žensk za prehod na ekološko kmetovanje in na tej podlagi pripraviti model priporočil in ukrepov za odločitev žensk za prehod iz konvencionalnega na ekološko kmetovanje z upoštevanjem dejavnikov, ki jih smo razvrstili v tri stebre ekološkega kmetovanja (sistem, pridelovalka, potrošnik).

3. Raziskovalna vprašanja

Na podlagi opredelitve problematike ekološkega kmetovanja žensk in pregleda literature smo si zastavili naslednji raziskovalni vprašanja:

- RV1: Ali izbrani dejavniki vplivajo na odločitev žensk o prehodu iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje?

- RV2: Ali izbrani kriteriji veljajo pri presojanju žensk o prehodu iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje?

4. Hipoteze (1)

H1: Dejavniki pri odločitvi za ekološko kmetovanje se glede na spol razlikujejo.

- H1A: Ženske pogosteje dajejo pobudo za preusmeritev na ekološko kmetovanje kot moški.
- H1B: Ženskam so pri odločitvi za ekološko kmetovanje zdravstveni razlogi pomembnejši kot moškim.
- H1C: Ženskam so pri odločitvi za ekološko kmetovanje okoljski razlogi pomembnejši kot moškim.
- H1D: Moškim so pri odločitvi za ekološko kmetovanje ekonomski razlogi pomembnejši kot ženskam.
- H1E: Ženskam je pri odločitvi za ekološko kmetovanje socialni kapital pomembnejši kot moškim.
- H1F: Ženskam so pri odločitvi za ekološko kmetovanje osebni in družinski razlogi pomembnejši kot moškim.

4. Hipoteze (2)

H2: Kriteriji pri presojanju žensk o prehodu iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje se glede na spol razlikujejo.

- H2A: Ženske se pogosteje informirajo/izobražujejo o ekološkem kmetovanju kot moški.
- H2B: Ženske na ekoloških kmetijah so bolj optimistične glede prihodnosti njihove dejavnosti kot moški.
- H2C: Med pobudnicami ekološkega kmetovanja je večji delež tistih, ki so nosilke ali so (so)lastnice kmetije, kot med tistimi, ki niso.
- H2D: Ekološke kmetije, kjer so nosilke ali so (so)lastnice ženske, imajo večje število pridelkov/proizvodov kot ostale ekološke kmetije.

5. Metodologija

- Teoretične vidike smo s pomočjo metod deskripcije in komparacije uporabili za opredelitev ključnih dejavnikov za odločitev za prehod iz konvencionalnega na ekološko kmetovanje. To je tudi osnova za izbor takšnega vprašalnika, ki je zajel vse proučevane relevantne dejavnike.
- V empiričnem delu raziskave smo uporabili kvantitativno metodo raziskovanja, in sicer neeksperimentalno kvantitativno raziskovanje z uporabo primarno zbranih anketnih podatkov. Z deskriptivno analizo smo prikazali osnovne značilnosti vzorca in spremenljivk, ki smo jih predstavili grafično in tabelarično. Pri tem smo uporabili univariantno statistiko (aritmetična sredina, standardni odklon, koeficient asimetrije in koeficient sploščenosti).
- Podrobnejši prikaz uporabe metod je podan v točki 6.

6. Empirični rezultati (1)

Preverjanje dimenzionalnosti razlogov za odločitev za ekološko kmetovanje za hipoteze H1b do H1f	Metoda	Rezultat
<ul style="list-style-type: none"> • 18 dejavnikov za odločitev za ekološko kmetovanje 	Faktorska analiza	<p>Potrdili smo dimenzionalnost razlogov na podlagi teoretičnih predpostavk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekonomski razlogi • Zdravstveni razlogi • Okoljski razlogi • Osebni in družinski razlogi <p>Dimenzije razlogov so medsebojno povezane, kot na primer zdravstveni in ekološki razlogi, osebni in družinski razlogi.</p> <p>Nismo potrdili dimenzije socialnih razlogov, ki so se uvrščali predvsem v faktorja zdravstvenih in okoljskih razlogov, vendar z nižjimi utežmi, zato smo jih vseeno oblikovali v samostojno dimenzijo v skladu s teoretičnimi izhodišči.</p>

6. Empirični rezultati (2)

Hipoteza H1: Dejavniki pri odločitvi za ekološko kmetovanje se glede na spol razlikujejo.	Metoda preverjanja hipoteze	Izid preverjanja hipoteze /ugotovitve
<ul style="list-style-type: none"> • H1A: Ženske pogosteje dajejo pobudo za preusmeritev na ekološko kmetovanje kot moški. 	Hi-kvadrat preizkus	<ul style="list-style-type: none"> • Hipotezo H1A zavrnamo

6. Empirični rezultati (3)

Hipoteza H1 (nadaljevanje): Dejavniki pri odločitvi za ekološko kmetovanje se glede na spol razlikujejo.	Metoda preverjanja hipoteze	Izid preverjanja hipoteze
<ul style="list-style-type: none"> • H1B: Ženskam so pri odločitvi za ekološko kmetovanje zdravstveni razlogi pomembnejši kot moškim. • H1C: Ženskam so pri odločitvi za ekološko kmetovanje okoljski razlogi pomembnejši kot moškim. • H1D: Moškim so pri odločitvi za ekološko kmetovanje ekonomski razlogi pomembnejši kot ženskam. • H1E: Ženskam je pri odločitvi za ekološko kmetovanje socialni kapital pomembnejši kot moškim. • H1F: Ženskam so pri odločitvi za ekološko kmetovanje osebni in družinski razlogi pomembnejši kot moškim. 	<p>Levenov preizkus enakosti varianc</p> <p>T-preizkus za neodvisna vzorca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • H1B potrdimo. • H1C potrdimo. • H1D zavrnamo. • H1E zavrnamo. • H1F potrdimo.

6. Empirični rezultati (4)

Hipoteza H2 (nadaljevanje): Kriteriji pri presojanju o prehodu iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje se glede na spol razlikujejo.	Metoda preverjanja hipoteze	Izid preverjanja hipoteze
<ul style="list-style-type: none"> • H2A: Ženske se pogosteje informirajo/izobražujejo o ekološkem kmetovanju kot moški. • H2B: Ženske na ekoloških kmetijah so bolj optimistične glede prihodnosti njihove dejavnosti kot moški. • H2C: Med pobudnicami ekološkega kmetovanja je večji delež tistih, ki so (so)lastnice kmetije, kot med tistimi, ki niso. • H2D: Ekološke kmetije, kjer so nosilke ali so (so)lastnice ženske, imajo večje število pridelkov/proizvodov kot ostale ekološke kmetije. 	<p>Levenov preizkus enakosti varianc</p> <p>T-preizkus za neodvisna vzorca</p> <p>Hi-kvadrat statistika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • H2A zavrnamo. • H2B zavrnamo. • H2C je potrdimo. • H2D zavrnamo.

6. Empirični rezultati (5)

Povzetek preverjanja hipotez in dodatnih analiz	Izid preverjanja hipoteze
<ul style="list-style-type: none"> Hipoteza H1: Dejavniki pri odločitvi za ekološko kmetovanje se glede na spol razlikujejo. 	<ul style="list-style-type: none"> Hipoteza je potrjena ker smo razlike med spoloma vsaj v eni od podhipotez potrdili: ženske se v večji meri odločajo za ekološko kmetovanje zaradi zdravstvenih, okoljskih ter osebnih in družinskih razlogov.
<ul style="list-style-type: none"> Hipoteza H2: Kriteriji pri presojanju o prehodu iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje se glede na spol razlikujejo. 	<ul style="list-style-type: none"> Hipoteza je potrjena ker smo razlike med spoloma vsaj v eni od podhipotez potrdili: Ženske, ki imajo kmetijo v lastništvu ali solastništvu, v večji meri dajejo pobudo za preusmeritev.
<ul style="list-style-type: none"> Najpomembnejši razlogi za odločitev za prehod na ekološko kmetovanje 	<ul style="list-style-type: none"> Z diskriminantno analizo smo potrdili, da so zdravstveni ter osebni in družinski razlogi najpomembnejši pri odločitvi za prehod na ekološko kmetovanje.

7. Znanstvena relevantnost(1)

Na odločitev žensk o prehodu iz konvencionalnega na ekološko kmetijstvo vplivajo številni dejavniki, pri čemer želimo poudariti, da nismo vzpostavljali ločnice med temi dejavniki, kot je mogoče razbrati iz proučevane literature, temveč smo izbrane dejavnike in kriterije raziskali skupaj, kompleksno, na enem mestu v smeri, ali obstaja v stvarnosti določen red oziroma zakonitost vloge žensk pri sprejemanju odločitev za preusmeritev na ekološko kmetovanje.

Treba je opozoriti na pomanjkljivost dosedanjih raziskav na tem področju, saj jim je skupna značilnost, da se usmerjajo k proučevanju praviloma le enega posamičnega ali morda dveh omenjenih dejavnikov oziroma kriterijev na omenjenem področju.

V disertaciji smo izpolnili raziskovalno vrzel, ki je po naših ugotovitvah nastala z ločenim proučevanjem posamičnih dejavnikov in kriterijev.

7. Znanstvena relevantnost(2)

Iz znanstvenih spoznanj na podlagi proučitve literature, problematike, empirične raziskave na vzorcu ekoloških kmetij v Sloveniji z uporabo primarnih podatkov v kvantitativnih metodah raziskovanja smo pripravili model ukrepov za odločitev žensk za

prehod iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje, s čimer želimo omogočiti ženskam podporno okolje za možnost odločanja za ekološko kmetovanje.

7. Znanstvena relevantnost(3)

Zato je model sestavljen iz treh stebrov, ki ga v ekološkem kmetovanju sestavljajo:

- sistemski steber (pravne podlage, plan razvoja ekološkega kmetovanja žensk, vloga institucij, sistem izobraževanja, vključitev proučevanih dejavnikov)
- steber ekoloških kmetij, ki jih vodijo ženske (dejavniki, ki podkrepljujejo odločitev žensk za ekološko kmetovanje)
- steber potrošnikov (uporabniki ekoloških izdelkov, posredniki in tržne poti ekoloških izdelkov iz ženskih ekoloških kmetij do potrošnikov ter vključitev proučevanih dejavnikov)

8. Sklep in implikacije (1)

V kolikor povzamemo rezultate kvalitativne raziskave lahko ugotovimo:

- Poklic (ekološke) kmetovalke ni poklic, ki da je možno opravljati sam, vendar rabi podporo celotne družine, še bolje, več generacij v družini. Še posebej je težko, če je kmetovalka tudi samohranilka, saj je breme za njo preveliko,

da bi ga zmogla sama. Vsem intervjuvankam, ki imajo podporo družine, ni žal, da so se odločile za prehod na ekološko kmetovanje, svoje delo opravljajo s ponosom in optimistično zrejo v prihodnost.

- Motivi za njihovo odločitev za ekološko kmetovanje so bili predvsem ekološko-zdravstveni in ekonomsko-karierni.
- Večina intervjuvank dosega rezultate pri svoji dejavnosti v skladu s pričakovanji.
- Sicer pa največje ovire pri svojem delu predstavljajo poleg nepredvidljivega vremena birokracija in visoki stroški za ekološke certifikate.
- Optimistično zrejo v prihodnost tako glede njihove kmetije kot ekološkega kmetovanja na splošno.

8. Sklep in implikacije (2)

V kolikor primerjamo rezultate kvantitativne in kvalitativne raziskave, lahko ugotovimo naslednje:

- Kvantitativna raziskava je pokazala, da so bili najpomembnejši razlogi za odločitev za prehod iz konvencionalnega na ekološki način kmetovanja zdravstvene in okoljske narave, dokaj pomembni so se pokazali tudi osebni in družinski razlogi, najmanj pomembni pa ekonomski razlogi. Diskriminantna analiza je pokazala, da so ključni razlogi, pri katerih se pokaže največja razlika med moškimi in ženskami, prav zdravstveni in okoljski razlogi, medtem ko se socialni in ekonomski razlogi med spoloma ne razlikujejo.
- Pobudo za prehod v novo obliko kmetovanja so v nasprotju z našo hipotezo v nekoliko večji meri dali moški oziroma oba partnerja, kot pa ženske. Razlog je morda v tem, da so moški v večji meri lastniki kmetij kot ženske, saj se je izkazalo,

da je bil med tistimi ženskami, ki so dale pobudo za ekološko kmetovanje, večji delež tistih, ki so imele v lasti kmetijo.

- Z raziskavo tudi nismo potrdili, da obstajajo razlike glede na spol v pogostosti informiranja in izobraževanja o ekološkem kmetovanju. Predvidevamo, da je razlog tudi v tem, da je izobraževanje v Sloveniji obvezno.

8. Sklep in implikacije (3)

V kolikor primerjamo rezultate kvantitativne in kvalitativne raziskave, lahko ugotovimo naslednje:

- Anketirani kmetje so zmerno optimistični glede prihodnosti njihove dejavnosti, med spoloma pa prav tako ni razlik.
- Prav tako nismo našli razlik v raznovrstnosti izdelkov oziroma pridelkov na kmetiji glede na spol lastnika kmetije. Predvidevali smo namreč, da na kmetijah, katerih so ženske lastnice, prihaja do večje raznovrstnosti. Rezultati so pokazali, da temu ni tako.
- Glede na to, da se je tri desetine anketiranih ekoloških kmetov odločilo za ekološki način kmetovanja skupaj s svojim partnerjem in da so pomembnost partnerjeve vloge pri pridobivanju informacij o tovrstnem kmetovanju ocenili dokaj visoko, lahko povzamemo, da je sodelovanje partnerjev pri odločitvah, ki zadevajo njihovo kmetijo, večini demokratično in usklajeno, zato tudi razlik med spoloma nismo potrdili v takšnem obsegu, kot smo predvidevali.

8. Sklep in implikacije (4)

Kot nujno temo za nadaljnje raziskovanje vidimo nadaljnjo in podrobnejšo razdelavo modela ukrepov za odločitev žensk za prehod iz konvencionalnega v ekološko

kmetovanje, zlasti v povezavi s Skupno kmetijsko politiko EU ter ustreznih strategij, ki bodo sledile v Sloveniji.

- Evropska komisija predlaga prožnejši sistem, ki bi poenostavil in posodobil način delovanja SKP. Poudarek ne bo več na izpolnjevanju pravil, temveč na rezultatih in uspešnosti.
- Države članice bodo opredelile svoje specifične potrebe in pripravile strateške načrte, v katerih bodo določile, kako nameravajo porabiti sredstva in doseči zastavljene cilje.
- Vse strateške načrte bo predhodno odobrila Evropska komisija. Strateški načrt SKP bo zajemal ukrepe I. stebra SKP (neposredna plačila, sektorski ukrepi, npr. za čebelarstvo, za sektor vina) ter II. stebra SKP (ukrepi za razvoj podeželja).

Zanimiva tema za nadaljnje raziskovanje bi bila proučiti odnose med partnerjema na ekoloških oziroma konvencionalnih kmetijah. Morda bi se izkazalo, da gre na ekoloških kmetijah za večjo vlogo žensk in posledično bolj demokratičen odnos med partnerjema, medtem ko so na konvencionalnih kmetijah bolj asimetrični odnosi, kjer ima moški nadrejen položaj.

POVZETEK

Pričujoča doktorska disertacija je na podlagi proučitve teoretičnih izhodišč relevantne literature in rezultatov raziskave ekoloških kmetij v Sloveniji o dejavnikih in kriterijih odločanja žensk o prehodu iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje, pridobila znanstvena spoznanja o zakonitostih teh odločitev in na njihovi podlagi pripravila model ukrepov, zasnovan na treh stebrih, ki so pomembni kot podporno okolje za ekološko kmetovanje žensk, to so sistem, pridelovalka in potrošnik. V tem okviru disertacija podaja natančnejšo

definicijo in obrazložitev pomena ekološkega kmetovanja, podaja pregled zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje ekološkega kmetijstva, opredeljuje vlogo žensk v kmetijstvu in natančneje določa in pojasnjuje dejavnike, ki vplivajo na odločitev žensk, da se njihovo kmetijsko gospodarstvo iz konvencionalnega preoblikuje v ekološko. Z oblikovanjem znanstvenih spoznanj o zakonitostih sprejemanja odločitve žensk o ekološkem kmetovanju v prihodnosti omogoča pričujoča raziskava ženskam podporno okolje glede možnosti odločanja za ekološko kmetovanje. V empiričnem delu raziskave smo uporabili kvantitativno metodo raziskovanja, in sicer neeksperimentalno kvantitativno raziskovanje z uporabo primarno zbranih anketnih podatkov. Z deskriptivno analizo smo prikazali osnovne značilnosti vzorca in spremenljivk. Pri tem smo uporabili univariatno statistiko (aritmetična sredina, standardni odklon, koeficient asimetrije in koeficient sploščenosti). V disertaciji smo zapolnili raziskovalno vrzel, ki hkrati predstavlja tudi osnovni prispevek k znanosti; to je preseganje ločenega proučevanja posamičnih dejavnikov in kriterijev. Na odločitev žensk o prehodu iz konvencionalnega na ekološko kmetijstvo sicer vplivajo številni dejavniki, pri čemer želimo poudariti, da nismo vzpostavljali ločnice med temi dejavniki, kot je mogoče razbrati iz proučevane literature, temveč smo izbrane dejavnike in kriterije raziskali skupaj, kompleksno.

Ključne besede: vloga žensk v kmetijstvu; prehod iz konvencionalnega v ekološko kmetovanje; ekološko kmetijstvo; kriteriji odločanja žensk; podporno okolje za ekološko kmetovanje žensk.

Marjan Maučec

Stanje na trgu dela v Občini Beltinci

Konec septembra je bilo na Zavodu RS za zaposlovanje, Območna služba M. Sobota, registriranih 4.050 brezposelnih oseb, kar je za 26,8 % manj kot septembra 2020. Stopnja registrirane brezposelnosti je julija v Pomurju znašala 9,5 %, v Sloveniji pa 7,3 %. **V občini Beltinci je bila stopnja registrirane brezposelnosti 7,7 % in je najnižja od vseh občin v Upravni enoti Murska Sobota, ki znaša 10,1 %.**

Zmanjšalo se je tudi število prijavljenih na Zavodu s prijavljenim bivališčem v občini Beltinci in sicer je bilo konec septembra 2021 vodenih v evidenci zavoda 262 oseb. Od tega je bilo 46,9 % žensk in 53,1 % moških. Struktura brezposelnih ni najbolj ugodna, saj je 59,5 % oseb dolgotrajno brezposelnih, kar pomeni, da so brez zaposlitve že več kot eno leto. Prav tako je 32,4 % oseb, katerim je priznan status invalida. Od prijavljenih oseb ima 43,5 % osnovnošolsko izobrazbo ali manj, 23,7 % nižje, srednje poklicno izobraževanje, 22,1 % srednje tehnično, strokovno, splošno izobraževanje in 10,7 % visokošolsko izobraževanje.

Delovno aktivnega prebivalstva je na območju Območne službe M. Sobota za 2,2 % več kot julija 2020 in se je povečalo za enak odstotek, kot velja to za celotno Slovenijo.

Delodajalci so na zavodu v obdobju od januarja do septembra 2021 objavili 27,8 % več prostih delovnih mest kot v enakem obdobju preteklega leta. Največ potrebna na področju predelovalne dejavnosti, izobraževanja, gradbeništva, gostinstva, zdravstva, kovinarstva in raznih storitvenih dejavnosti. Čedalje težje zapolnimo potrebe delodajalcev, saj struktura prijavljenih v evidenci brezposelnih ne odgovarja potrebam trga dela. Neskladje med ponudbo in povpraševanjem poskušamo zmanjšati z vključitvami v različne tečaje in usposabljanja. Prav tako nudimo delodajalcem možnost

koriščenja različnih spodbud/subvencij za zaposlovanje, da bi pri njih spodbudili povpraševanje za zaposlovanje mladih in ranljivejših brezposelnih oseb.

Vse dodatne informacije dobite na Uradu za delo pri svetovalcih zaposlitve in/ali svetovalcih za delodajalce. Prav tako so vse aktualne informacije dostopne na spletni strani Zavoda za zaposlovanje www.ess.gov.si, lahko pa pokličete tudi naš kontaktni center 080 20 55.

**Vodja uradov za delo
Lendava in Murska Sobota
Stanislava Perčič**

Neformalno izobraževanje in usposabljanje – tečaji

Zavod za zaposlovanje Območna služba Murska Sobota obvešča zainteresirane brezposelne osebe in iskalce zaposlitve o možnostih vključevanja v tečaje – Neformalno izobraževanje in usposabljanje.

Kdo se lahko vključi v tečaje?

Vključite se lahko, če ste prijavljeni v evidenci brezposelnih oseb ali v evidenci iskalcev zaposlitve in imate dokončano vsaj II. stopnjo izobrazbe.

Programi so namenjeni tudi tistim, ki imate delovne izkušnje ali poklic, po katerem ni povpraševanja med delodajalci ali pa imate poklic, po katerem je povpraševanje in bi želeli svoja znanja in usposobljenost v tem poklicu nadgraditi in pridobiti dodatne kompetence.

Kaj pridobite z vključitvijo?

- Nova znanja, veščine in spretnosti, ki jih lahko uporabite na delovnih mestih.
- Boljšo usposobljenost za opravljanje konkretnih del in nalog, po katerih povprašujejo delodajalci, s čimer si povečate zaposlitvene možnosti.
- Nova poznanstva in informacije o novih priložnostih.

Kaj vam ob vključitvi v program ZRSZ krije?

- Izvajalcu krijemo stroške programa.
- Vključenim osebam krijemo dodatek za aktivnost v višini 1,20 € za vsako uro vaše dejanske udeležbe na usposabljanju in dodatek za prevoz v višini 0,16 € za vsak kilometer od kraja vašega bivanja do kraja usposabljanja in nazaj.

Pridobitev Nacionalne poklicne kvalifikacije

- Po uspešno opravljenih tečajih, ki se tičejo poklicnega področja, vam je ZRSZ pripravljen financirati tudi pridobitev Nacionalne poklicne kvalifikacije, ki vam zaposlitvene možnosti dodatno poveča. ZRSZ vam financira 2 poizkusa pridobitve omenjene kvalifikacije.

Tečaji po področjih:

Področje gradbeništva: usposabljanja za slikopleskarska dela, tesarska in zidarska dela, osnove suhomontažne gradnje, osnove polaganja keramičnih oblog.

Področje gostinstva: usposabljanja za pomočnika kuharja in pomočnika natakara.

Področje transporta: usposabljanja in pridobitev voznških izpitov F, C, CE in D kategorije, voznik v cestnem prometu (temeljna kvalifikacija) TK, redno usposabljanje voznikov – obnovitev kode 95, upravljalec kmetijskih strojev in naprav, tečaj za voznika viličarja, usposabljanje za upravljanje težke gradbene mehanizacije.

Področje obdelave kovin in strojništva: operater CNC naprav, TIG varilec s certificiranjem usposobljenosti varilca, začetni tečaj varjenja po MIG/MAG postopku in MIG/MAG varilec s certificiranjem usposobljenosti za varilca.

Področje logistike: usposabljanje za skladiščnike in tečaj za voznika viličarja.

Področje elektrotehnike in energetike: usposabljanje za pomožna dela na področju elektroinstalacij in usposabljanje za energetika.

Področje lesarstva: oblikovalec lesa in usposabljanje za upravljalca lesnoobdelovalnih strojev.

Področje kmetijstva in hortikulture: vrtnar pridelovalec, zelenjadar.

Področje računovodstva: računovodja za manjše družbe, samostojne podjetnike in zavode.

Področje varovanja oseb in premoženja: varnostnik, program usposabljanja in preizkus usposobljenosti za reševalca iz vode v bazenskih kompleksih.

Področje prodaje: ponudnik tradicionalnih izdelkov, pridelkov in storitev.

Področje socialnega varstva: socialni oskrbovalec na domu, družabnik za starejše osebe.

Področje umetne obrti: lončar.

Področje uporabnega računalništva: obdelava besedil, preglednice, podatkovne baze, predstavitve, AutoCAD 2D in 3D, pridobitev ECDL spričeval, digitalno opismenjevanje, računalniško opismenjevanje za odrasle.

Področje poznavanja jezikov: nemški in angleški jezik na različnih ravneh znanja, slovenski jezik za tujce, madžarski jezik in tečaj nemščine kot priprava na zaposlitev v tujini – osnovni in obnovitveni.

V kolikor ste zainteresirani, se oglasite pri svojem svetovalcu

zaposlitve in se odločite za enega izmed tečajev, katerih poklici na trgu dela primanjkujejo ter na ta način povečajte svoje zaposlitvene možnosti.

Hkrati obveščamo vse delodajalce, da je v dogovoru z Zavodom možno kreirati tudi nove teoretične in praktične tečaje, s katerimi pridobijo vključene brezposelne osebe določene praktične veščine, znanja in usposobljenost pred njihovim nadaljnjim usposabljanjem na delovnih mestih in potencialnimi zaposlitvami s pomočjo spodbud/subvencij za zaposlovanje.

**Vodja oddelka aktivne politike zaposlovanja za Pomurje,
Branko Baša**

Zavod za Zaposlovanje Območna služba Murska Sobota obvešča zainteresirane iskalce zaposlitve o možnostih vključevanja v tečaje – Neformalno izobraževanje in usposabljanje

Oglasite se pri svojem svetovalcu zaposlitve in se odločite za enega izmed spodaj navedenih tečajev, katerih poklici na trgu dela primanjkujejo ter na ta način povečajte svoje zaposlitvene možnosti.

KDO SE LAHKO VKLJUČI V TEČAJE?

Vključite se lahko, če ste prijavljeni v evidenci brezposelnih oseb ali v evidenci iskalcev zaposlitve in imate dokončano vsaj II. stopnjo izobrazbe.

Program je namenjen tudi tistim, ki imate delovne izkušnje ali poklic, po katerem ni povpraševanja med delodajalci ali pa imate poklic, po katerem je povpraševanje in bi želeli svoja znanja in usposobljenost v

svojem poklicu nadgraditi in pridobiti dodatne reference.

KAJ PRIDOBITE Z VKLJUČITVIJO?

- Nova znanja, veščine in spretnosti, ki jih lahko uporabite na delovnih mestih.
- Boljšo usposobljenost za opravljanje konkretnih del in nalog, po katerih povprašujejo delodajalci, s čimer si povečate zaposlitvene možnosti.
- Nova poznanstva in informacije o novih priložnostih.

KAJ VAM OB VKLJUČITVI V PROGRAM ZRSZ KRIJE?

- Izvajalcu krijemo stroške programa.
- Vključenim osebam krijemo dodatek za aktivnost v višini 1,20 € za vsako uro vaše dejanske udeležbe na usposabljanju in dodatek za prevoz v višini 0,16 € za vsak kilometer od kraja vašega bivanja do kraja usposabljanja in nazaj

Področje GRADBENIŠTVA	Področje KMETIJSTVA / HOLTIKULTURE
Usposabljanje za slikopleskarska dela	Vrtnar pridelovalec
Usposabljanje za tesarska dela	Zelenjadar
Osnove suhomontažne gradnje	Usposabljanje za varno delo s traktorji in trakt. priključki - F kategorija
Usposabljanje za zidarska dela	Upravljaavec kmetijskih strojev in naprav
Osnove polaganja keramičnih oblog	Področje RAČUNOVODSTVA
Usposabljanje za upravljanje težke gradbene mehanizacije	Računovodja za manjše družbe, samost. podjetnike in zavode
Področje GOSTINSTVA	Področje VAROVANJE OSEB IN PREMOŽENJA
Usposabljanje za pomočnika kuharja	Program usposabljanja in preizkus usposabl. za reševalca iz vode - program A
Usposabljanje za pomočnika natararja	Varnostnik
Področje TRANSPORTA	Področje UMETNE OBRTI
Usposabljanje in pridobitev vozniškega izpita C	Lončar
Usposabljanje in pridobitev vozniškega izpita CE	Področje PRODAJE
Usposabljanje in pridobitev vozniškega izpita D	Ponudnik tradicionalnih izdelkov, pridelkov in storitev
Voznik v cestnem prometu (temeljna kvalifikacija) TK	Področje POZNAVANJA JEZIKOV
Redno usposabljanje voznikov - obnovitev kode 95	Nemški jezik - ravni A1 - C2
Usposabljanje za upravljanje težke gradbene mehanizacije	Angleški jezik - ravni A1 - C2
Usp. za varno delo s traktorji in trakt. priključki - F kategorija	Slovenski jezik za tujce I., II., III. stopnja
Upravljaavec kmetijskih strojev in naprav	Madžarski jezik - osnovni tečaj
Tečaj za voznika viličarja	Tečaj nemščine kot priprava na zaposlitev v tujini – začetni in obnovitveni tečaj
Področje OBDELAVE KOVIN IN STROJNIŠTVA	Področje UPORABNEGA RAČUNALNIŠTVA
TIG varilec s certificiranjem usposobljenosti varilca	Pridobitev ECDL spričevala (evropsko računalniško spričevalo)
Začetni tečaj varjenja v zaščit. plinih po MIG/MAG postopku	– Modul AM3 - <u>Obdelava besedil</u> - napredni nivo
MIG/MAG varilec s certificiranjem usposobljenosti varilca	– Modul AM4 - Preglednice - napredni nivo
Operater CNC naprav	– Modul AM5 - Podatkovne baze - napredni nivo
Področje LOGISTIKE	– Modul AM6 - Predstavitve - napredni nivo
Usposabljanje za skladiščnike	Pridobitev Osnovnega ECDL spričevala (Evropsko računalniško spričevalo)
Tečaj za voznika viličarja	Priprava in izpit za ECDL AvtoCAD (modul 2D CAD) – konstruk. risanje z rač.
Področje ELEKTROTEHNIKE IN ENERGETIKE	Izdelovanje prostorskih risb - AutoCAD 3D
Usposabljanje za pomožna dela na področju elektroinstalacij	Računalniška pismenost za odrasle
Usposabljanje za elektroenergetika	Digitalna pismenost (osnove)
Področje LESARSTVA	Digitalna pismenost (napredno)
Oblikovalec lesa	Napredni računalniški analitik
Upravljaavec lesnoobdelovalnih strojev	LinedIn – napredno usposabl. za učinkovito poslovno uporabo
Področje SOCIALNEM VARSTVU	
Socialni oskrbovalec na domu	
Družabnik za starejše osebe	

NE PREZRITE:

Po uspešno opravljenih tečajih, ki se tičejo poklicnega področja, vam je ZRSZ pripravljen financirati tudi pridobitev **Nacionalne poklicne kvalifikacije**, **ki vam zaposlitvene možnosti dodatno poveča.** ZRSZ financira 2 poizkusa pridobitve omenjene kvalifikacije.

Zbiranje stekla od vrat do vrat

Spoštovani občanke in občani,

v prizadevanjih za gospodarno ravnanje in dosledno ločeno zbiranje odpadkov bomo v sodelovanju z vašo občino in ob vaši pomoči kmalu naredili nov korak. V standard ravnanja z odpadki bo z letom 2022 vključena tudi **storitev zbiranja stekla po sistemu od vrat do vrat**. To pomeni, da se boste gospodinjstva lahko odločila za zbiranje **odpadne steklene embalaže pri vas doma in sicer v 120-litrskih zabojnikih**, ki jih boste dobili v uporabo.

Storitev bo vključena v mesečni strošek zbiranja komunalnih odpadkov, kar pomeni, da vam **ne bo povzročala dodatnih stroškov** (enak sistem, kot velja za zbiranje papirja in papirne embalaže).

Z vključitvijo nove storitve v standard ravnanja z odpadki boste uporabniki imeli možnost zbiranja vseh frakcij

komunalnih odpadkov (mešani komunalni odpadki, biološki odpadki, papir, mešana embalaža, steklo) na domačem dvorišču (odvoz od vrat do vrat). **Iz tega razloga se bodo tudi umaknila zbirna mesta (ekološki otoki) v vaši občini, kjer so sedaj stali zabojniki za steklo, papir in embalažo.**

Vsi, ki se želite vključiti v odvoz stekla po sistemu od vrat do vrat, nam to sporočite **z izpolnjeno prijavnico na hrbtni strani tega obvestila**. Prijavnico pošljite skenirano po e-pošti na naslov info@saubermacher-komunala.si ali nam jo posredujete v fizični obliki na naslov našega podjetja: **Noršinska ulica 12, 9000 Murska Sobota**. Prijavni obrazec lahko izpolnite in oddate tudi preko aplikacije **Saubermacher – Komunala Murska Sobota**, ki si jo naložite s pomočjo QR kode. V celoti izpolnjeno **prijavnico vrnite**

najpozneje do 10. 11. 2021. Podatki na prijavnici nam bodo služili tudi za namen obveščanja o delitvi zabojnikov za steklo.

Verjamemo, da bodo z novim načinom zbiranja stekla naše storitve uporabnikom še **prijaznejše** in da bomo z vašo pomočjo še naprej **ustvarjali zdravo okolje**.

Kaj sodi v zabojnik za steklo...

- steklenice
- kozarci za konzerviranje
- stekleničke za kozmetiko
- druge votle steklene posode

...in kaj ne?

- keramika, porcelan
- žično, vezno steklo
- okensko steklo, ogledala
- avtomobilsko steklo
- zamaški, pokrovi

- **zbiranje stekla od vrat do vrat v 120-litrskem zabojniku**
- **odvoz 6-krat letno (enkrat na dva meseca)**
- **brez dodatnih stroškov**

NAROČILO ZABOJNIKA ZA STEKLO

Spodaj podpisani/a _____
(ime in priimek **plačnika** storitve ravnanja z odpadki)

stanujoč/a _____,
(točen naslov)

telefonska številka (obvezno) _____,

e-mail (neobvezno) _____,

želim uporabljati **120 l zabojnik za steklo** (storitev je vključena v ceno zbiranja komunalnih odpadkov).

V _____, dne _____
(kraj) (datum)

Podpis:

Podpisani soglašam, da izvajalec uporabi podatek o moji telefonski številki in/ali elektronskem naslovu za namen učinkovite izvedbe naročene storitve in izjavljam, da so navedeni podatki pravilni in resnični. Seznanjen sem, da lahko svojo privolitve kadarkoli pisno prekličem, ne da bi to vplivalo na zakonitost obdelave podatkov, ki se je na podlagi podane privolitve izvajala do preklica. Podjetje bo v zvezi z obdelavo osebnih podatkov na podlagi tega obrazca zagotavljalo varstvo osebnih podatkov v skladu s predpisi. Podrobne informacije o mojih pravicah in druge pomembne informacije o obdelavi osebnih podatkov so objavljene na spletni strani <https://www.saubermacher-komunala.si/informacije-oobdelavi-osebnih-podatkov> in v sprejemni pisarni podjetja.

Oko besede 2021 na OŠ Beltinci

Od 23. do 25. 9. 2021 je potekalo v Murski Soboti 26. srečanje slovenskih otroških in mladinskih pisateljev Oko besede, v okviru katerega poteka tudi podelitev večernice, nagrade za najboljše slovensko otroško in mladinsko izvirno literarno delo preteklega leta. Letos jo je prejel pisatelj Sebastjan Pregelj za knjigo *Vrnitev*.

V okviru literarnega srečanja nekatere pomurske vrtce, osnovne in srednje šole obišejo avtorji, ki pišejo za otroke in mladino. Na naši šoli smo teh obiskov vedno veseli, saj je to enkratna priložnost, da učenci spoznavajo slovensko mladinsko književnost, delo pisateljev in pesnikov ter njihovo ustvarjanje.

V petek, 24. 9. 2021, so nas obiskali imenitni literarni ustvarjalci: pisateljica **Nataša Konc Lorenzutti**, ki je predstavila svoje ustvarjanje učencem 5. c razreda, njeno knjigo *Kakšno drevo zraste iz mačka* berejo učenci 4. in 5. razreda tudi za letošnje Cankarjevo tekmovanje; pisatelj **Slavko Pregl**, ki je učencem 6. b razreda predstavil svoje

Od leve: Liljana Klemenčič, Slavko Pregl, Nataša Konc Lorenzutti.

življenje in literarno delo ter učence nasmejati z zabavnimi prigodami iz svojih mladih dni; **Liljana Klemenčič**, knjižničarka in odlična pravljíčarka za otroke in odrasle pa je predstavila svoje delo v 8. b.

Vsako leto se razveselimo literarnega obiska na naši šoli, saj je to edinstven

kulturni dogodek za dušo šolske knjižnice. Stik s kulturo, z literaturo, ustvarjalci in umetniško besedo nas ohranja žive, hkrati pa je takšen stik odlična vzpodbuda za vsakodnevno branje.

Cvetka Rengeo,
šolska knjižničarka

Digitalizacija sotiša in šamarjanke

Leta 2020 sta bila sotiš in šamarjanka na pobudo dr. Bojana Knifica in ob izvedbi družboslovnega aktiva na OŠ Beltinci vpisana v Register nesnovne kulturne dediščine, ki ga koordinira

Etnografski muzej iz Ljubljane pod okriljem Ministrstva za kulturo.

Kot nosilce smo vpisali FS Veseli Marki iz OŠ Beltinci, FS KD Marko in KUD Beltinci.

16. 9. 2021 je v prostorih OŠ Beltinci potekalo snemanje obeh plesov – digitalizacija.

Mlajše otroke so predstavljali učenci iz 2. in 3. razreda OŠ Beltinci, mladostnike Veseli Marki, mlade plesalce FS KD Marko, starejše pa veterani KUD Beltinci.

Delo je bilo zelo dobro opravljeno in tako bodo sotiš in šamarjanka tudi na „strokovni“ način lahko spoznavali vsi zainteresirani. Pomembno pa je predvsem to, da bosta plesa s pomočjo posnetkov, pisnega in fotografskega gradiva, ki bo izdano po vsej Sloveniji, na vseh osnovnih šolah, še naprej živela med ljudmi, ne le med nami, Prekmurci.

Jelka Breznik

Nagrada Združenja ravnateljcev vrtcev Slovenije

Združenje ravnateljcev vrtcev Slovenije (ZRVS) vsako leto organizira posvet, ki tradicionalno poteka v Moravskih Toplicah. Kot vsako leto so tudi letos v skladu z merili ZRVS podelili nagrade Zaslužni ravnatelj/Zaslužna ravnateljica za vidne uspehe na področju vodenja vrtcev. Med letošnjimi nagrajenci je tudi ravnateljica Vrtca Beltinci, Martina Vidonja. Predlog za nagrado so pripravili in ga na ZRVS posredovali člani Aktiva ravnateljcev vrtcev Pomurja z naslednjo obrazložitvijo:

»Martina Vidonja, ravnateljica Vrtca Beltinci, sledi viziji njihovega vrtca »V HIŠE TOPLINE Z VARNIM IN STRPNIM KORAKOM DO ZADOVOLJNIH

OBRAZOV,« kar se odraža na nasmejanih otroških obrazih in zadovoljnih starših. Starši so aktivno vključeni v življenje vrtca, ta pa organizira zanje strokovna predavanja in delavnice. Z različnimi prireditvami se trudi za čim večjo vključenost otrok.

Zaveda se, da mora delo vseh zaposlenih temeljiti na visokem strokovnem nivoju z nenehnimi izboljšavami. V skrbi za lasten strokovni razvoj se je odločila za študij inkluzivne pedagogike, ki ga je leta 2018 tudi uspešno končala in si s tem pridobila naziv mag. prof. inkluzivne pedagogike. Pri delu jo odlikuje velika odgovornost do dela in osebna zavzetost za doseganje in uresničevanje zastavljenih ciljev. S sistematičnim in načrtnim vodenjem vrtcu ustvarja pogoje za kakovostno izvajanje kurikula. Pri zaposlenih spodbuja kreativnost ter iskanje novih načinov in oblik dela, ki otrokom omogočajo razvijanje lastnih potencialov in njihovih zmožnosti.

V času njenega vodenja se vrtec vključuje v različne razvojno-raziskovalne projekte Zavoda republike Slovenije za šolstvo, Šole za ravnatelje, Ministrstva za izobraževanje, znanost

in šport. Pri inovacijskem projektu s področja uvajanja tujega jezika so dosegli 4. raven v skladu z merili ZRSS, vpeljali so učinkovit sistem samoevalvacije, imajo pa tudi certifikat kakovosti.

Martina Vidonja je aktivna članica aktiva ravnateljcev vrtcev Pomurja ter članica nadzornega odbora Skupnosti vrtcev Slovenije, aktivno sodeluje tudi z republiškim odborom Združenja ravnateljcev vrtcev Slovenije. Je tudi zunanja sodelavka Pedagoškega inštituta Ljubljana in mentorica novo imenovanim ravnateljem v Šoli za ravnatelje.

Posebnost Vrtca Beltinci je, da je izjemno dobro vpet v lokalno okolje in ima odlično vzpostavljeno sodelovanje z različnimi društvi in institucijami v domači občini. Enako velja za sodelovanje z ustanoviteljem, Občino Beltinci, saj vrtec sodeluje na vseh akcijah in prireditvah, ki potekajo pod okriljem ustanovitelja.

**Predsednica Sveta zavoda
Vrtca Beltinci
Helena Smej**

Koncert prekmurske godbe Bakovci na Otoku ljubezni v Ižakovcih

Godbeniki so pod taktirko dirigenta Željka Ritlopa ponovno navdušili občinstvo.

V Zavodu za turizem, kulturo in šport Beltinci smo skupaj z Občino Beltinci

že drugo leto zapored v slovo poletju v čudovitem ambientu Otoka ljubezni

v Ižakovcih pripravili promenade koncert *Kako zveni Mura* Prekmurske godbe Bakovci. Letos so godbeniki nastopili s solistko Tjašo Cigut in Bakovskimi mažoretkami. Prislunhili smo lahko priredbam svetovnih glasbenih uspešnic, slovenske popevke, narodno zabavne in ljudske glasbe ter seveda nepogrešljivim koračnicam.

Dogodek je na Otok ljubezni privabil lepo število obiskovalcev, ki so uživali ob poslušanju vrhunskih izvedb godbenikov in solistke, posebno navdušeni pa so bili nad mlado generacijo mažoretk.

**ZTKŠ Beltinci
Simona Cizar**

Evropski piknik v Ižakovcih: »Še bolj izkoristiti znanje, ki je v regiji prisotno in uvajati pametne rešitve po meri ljudi.«

Evropski piknik v Ižakovcih.

Informacijska točka Europe Direct Pomurje je v petek, 3. septembra, na Otoku ljubezni v Ižakovcih izvedla evropski piknik na temo digitalne prihodnosti na podeželju. »Še bolj moramo izkoristiti znanje, ki je v regiji že prisotno, in uvajati pametne rešitve po meri ljudi. Evropske vasi lahko ponudijo primerljivo kakovost življenja kot mesta,« sporočajo udeleženci sorojakom in Evropi. Evropski pikniki v sproščenem vzdušju spodbujajo razpravo o temah, ki so pomembne za lokalno okolje in obenem za prihodnji razvoj EU. Dogodek je del debat državljanek in državljanov po vseh Evropi, ki potekajo v okviru Konference o prihodnosti Evrope.

Osrednji gostje dogodka so bili Marko Virag (župan Občine Beltinci), Franc Bogovič (poslanec v Evropskem parlamentu) in Stanislav Sraka (Razvojna agencija Sinergija), veliko besede v razpravi pa so imeli tudi domačini. Koncept pametnih skupnosti temelji predvsem na digitalizaciji in je namenjen iskanju rešitev za praktične probleme na različnih področjih na podeželju, kot so: promet, energetika, kmetijstvo, komunalne storitve, zdravje, sociala in dolgotrajna oskrba, turizem, podjetništvo, kulturna

dediščina. Dogodek je potekal v občini Beltinci, ki s svojo vizijo razvoja vse bolj temelji na konceptu pametnih skupnosti.

Župan Občine Beltinci Marko Virag je izpostavil, da v EU pozornosti ne smemo namenjati zgolj pametnim mestom, temveč tudi pametnemu podeželju. Strategija Pametne skupnosti Beltinci bo temeljila na treh osnovnih načelih, in sicer: vključevanje, enostavnost in kvalitetno vodenje/upravljanje: »Strategija mora izhajati iz potreb ljudi, prav tako ni nujno, da vse rešitve temeljijo na digitalizaciji. Želim si še večjo vpetost občank in občanov pri pripravi in izvedbi ter da bi občina Beltinci postala testno območje, kjer bi raziskovalci in podjetniki preizkušali svoje inovativne rešitve.«

Evropski poslanec Franc Bogovič se že vrsto let ukvarja z razvojem pametnih vasi na ravni politik EU. Podeželje namreč lahko prebivalcem ponudi enako ali še bolj kvalitetno življenje od mest. Tudi po njegovem mnenju je potrebno zasledovati praktične rešitve, ki dejansko ustrezajo potrebam ljudi: »Pri razumevanju tega smo že dosegli velik napredek, a naj poudarim, da ne gre zgolj za uporabljanje digitalnih storitev, temveč da bi z njimi iskali in oblikovali dobre

rešitve in javne storitve. Potenciale in vire, ki jih že imamo, moramo zgolj učinkovito prenesti v 21. stoletje.«

Stanislav Sraka iz razvojne agencije Sinergija je poudaril: »Pametne skupnosti vidim kot skupino motiviranih ljudi, ki zna na dolgi rok poskrbeti sama zase, pri tem pa je ključno odgovoriti na vprašanje, kako to storiti.« Po njegovem mnenju je potrebno izkoristiti potenciale, ki jih regija ima, in ne posegati za rešitvami, ki ne sodijo v pomursko okolje. Domačini so vedno največ naredili, ko so nastopili kot skupnost. Kljub digitalizaciji, ki prinaša napredek, si želi tudi območja brez interneta za mirno uživanje v naravi.

S tem se je strinjalo tudi nekaj udeležencev. V čudovitem okolju reke Mure se je razvila zanimiva razprava. Slišati je bilo mnenja, da bi morali še bolj izkoristiti znanje, ki je v regiji že prisotno, ter na ta način reševati prihodnje izzive. Prav tako je po mnenju nekaterih obravnavanje razkoraka med vasjo in mestom eno izmed ključnih evropskih vprašanj. Digitalizacijo je potrebno uporabljati v zdravih okvirih, nikakor pa ne sme dobiti prevelikega nadzora nad ljudmi. »Dajmo graditi na tem, kar imamo, to pa je znanje. Ponosen sem na svojo skupnost in da živimo v državi, ki je med najboljšimi na svetu,« je dejal nekoliko starejši gospod. Udeleženka je poudarila, da ima ob dogodku ves čas občutek, da je med pravimi ljudmi ter da so ljudje na prvem mestu.

To je tudi namen konference o prihodnosti Evrope. »Pomembno je, da se pri razvoju politik prihodnosti sliši glas državljanov,« pravi Grega Donša, vodja informacijske točke Europe Direct Pomurje. »Konferenca o prihodnosti Evrope je priložnost za državljanke in državljane, da izrazijo svoj pogled na prihodnost Unije. Mnenja in predlogi udeležencev dogodka v Ižakovcih bodo javno objavljeni na osrednjem evropskem spletnem mestu

<https://futureu.europa.eu/?locale=sl> in bodo prispevali k zaključkom tega edinstvenega posvetovalnega procesa na svetu. Z evropskimi pikniki bomo v Prekmurju še nadaljevali, tečejo pa tudi drugod po Sloveniji in Evropi, zato vse vabimo, da se vključijo.»

Konferenca o prihodnosti Evrope je nova odprta in vključujoča oblika posvetovalne demokracije, njen namen pa je Evropejcem omogočiti večji vpliv pri oblikovanju evropskih politik.

Začela se je maja letos, potekala bo pa do maja 2022. Na večjezični spletni platformi: <https://futureu.europa.eu/?locale=sl> si ustvarite profil ter objavite svoje zamisli in predloge na kakršnokoli temo o prihodnosti Evrope. Že objavljene ideje lahko komentirate, delite ali enostavno podprete. Dogodkov o prihodnosti Evrope se lahko udeležite ali jih celo organizirate - v živo ali prek spleta. Objavlja lahko kdorkoli, ki se zaveže k spoštovanju temeljnih načel konference.

K sodelovanju želimo pritegniti čim večje število ljudi vseh starosti, spolov in prepričanj iz vseh družbenih okolij, še posebej lokalne skupnosti, nevladne organizacije, izobraževalne in kulturne ustanove, socialne zavode ter skupine državljanov. Skupno predsedstvo (Evropska komisija, Evropski parlament in Svet EU) se je zavezalo, da bo spremljalo njen potek in ugotovitve.

Od njive do mize: Proso v prehrani Prekmurcev

Zavod za turizem, kulturo in šport Beltinci se je tudi letos pridružil vseslovenskemu obeleževanju Dnevov evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine, ki ga organizira Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Osrednja tema najbolj prepoznavnega kulturnega dogodka pod okriljem Sveta Evrope in Evropske komisije, na katerem sodeluje petdeset držav podpisnic Evropske kulturne konvencije, je letos Dediščina za vse. Vključujoča in raznolika dediščina, ki pritegne najširšo javnost, v ospredje postavlja raznolikost in poudarja, da nas interakcija med ljudmi ali skupinami, ki izhajajo iz različnih kulturnih okolij, bogati. Hrana je v svoji raznolikosti nekaj, kar nas povezuje. Skupni evropski temi se ob imenovanju Slovenije za evropsko gastronomsko

regijo pridružuje tudi Slovenija s temo Dober tek!.

Veseli nas, da se je vabilu odzvalo Kulturno umetniško društvo Melinci, ki je izbralo zanimivo vsebino in jo naslovlilo Od njive do mize, proso v prehrani Prekmurcev.

Kakor je v začetku kazalo na zelo ozko področje, smo kmalu ugotovili, da je tema zelo široka. Pristopili smo k zbiranju materiala, ideje so kar deževale. Prireditve smo izpeljali v soboto, 2. oktobra, na dvorišču pri kulturnem domu Melinci. Pripravili smo razstavo orodja in pripomočkov, ki so jih uporabljali pri delu na njivi, na ogled je bila pogrnjena miza s priborom iz preteklega stoletja. Ob tem je bila na ogled razstava, kjer smo uporabili slikovni material naših

domačinov in obenem na kratko povzeli, kar smo izbrskali o prosu...od pridelave, uporabe v kulinariki, zdravilstvu, nekaj iz zgodovine, zelo zanimive pa so vraže in pregovori, vezani na to danes včasih malce spregledano žitarico.

Pojdimo še do mize. Obiskovalcem smo ponudili bujto repo, krapec (pa ne tistega z rižem, ampak s proseno kašo), pridne gospodinje pa so na prireditvenem prostoru pripravile že rahlo pozabljeno jed »kašo z grajon«. Seveda smo se podali tudi v sodobno kulinariko in pokazali, da je s proseno kašo mogoče pripraviti okusno solato, nedvomna zmagovalka prireditve pa je bila prosena palačinka z domačo marmelado. Prireditve so popestrili Ciglarji in Ciglarke z ljudskim petjem.

Iskrena hvala vsem, ki ste pomagali pri izvedbi prireditve, kakor tudi tistim, ki ste nam pomagali z materialnimi dobrinami. Da ne bi z naštevanjem koga pozabili, se temu namerno izognemo, verjamem pa, da se boste v tej zahvali prepoznali.

Prireditve je nedvomno uspela, saj so nas prijetno pogrele pohvale, ki smo jih bili deležni. Ob tem so se porodile tudi zanimive ideje za naprej, ki jih bomo vsekakor poskušali uresničiti.

ZTKŠ Beltinci
Simona Cizar

KUD Melinci
Tina Zver Vlaj

Mlatenje prosa.

Razstava Evropa in Evropejci 1950 -2020 70 let Schumanove deklaracije

V četrtek, 7. oktobra, smo v prostorih beltinskega gradu odprli razstavo Evropa in Evropejci 1950 -2020 – 70 let Schumanove deklaracije.

Gre za razstavo dokumentov, fotografij in zapisov, ki je namenjena ozaveščanju o pomembnosti Schumanove deklaracije za zgodovino evropskega povezovanja in spodbuja k razmišljanju o njenem pomenu v današnji Evropi in njeni prihodnosti.

Razstavo je postavil Zgodovinski arhiv Evropske unije v Firencah in je bila prevedena tudi v slovenščino, po Sloveniji pa potuje pod okriljem Arhiva Republike Slovenije in je bila na ogled do 14. oktobra 2021.

Župan občine Beltinci Marko Virag, ki je v svojem nagovoru ob odprtju razstave poudaril:

Spoštovani obiskovalci, cenjeni nastopajoči, naj se najprej zahvalim vsem nastopajočim za prečudovit glasbeni program, v katerem smo, verjamem, da vsi, zelo uživali. Danes, ko pri nas gostuje razstava, ki orisuje 70 let Schumanove deklaracije, je prav, da glavna sporočila te izjemno pomembne deklaracije povežemo z današnjim časom. Očitno je, da ne moremo mimo vzporednic, ki se pojavljajo z današnjim svetom, svetom po svetovni pandemiji, ki je drugačen ravno tako, kot je bil svet drugačen po drugi svetovni vojni. Deklaracija, ki je v svoji biti sprva govorila o vzpostavljeni solidarnosti in sodelovanju v proizvodnji, je prerasla v sodelovanje držav, ki bodo

odprte do drugih držav ter njihovih državljanov znotraj skupnosti in ki so pripravljene sodelovati in konec koncev je bil cilj zagotoviti vsem državam članicam z osnovnimi elementi industrijske proizvodnje, enake pogoje. Tako so se postavili temelji za sodelovanje in gospodarsko združitev posameznih držav EU. Nastali so torej gospodarski temelji, ki so postali osnova za EU, ki jo poznamo danes.

Najpomembnejše misli deklaracije so bile:

- Svetovnega miru ni mogoče zagotoviti brez ustvarjalnih prizadevanj, sorazmernih z nevarnostmi, ki ga ogrožajo.
- Evrope ne bo mogoče oblikovati naenkrat ali po enem načrtu. Zgrajena bo s konkretnimi dosežki, ki bodo najprej ustvarili dejansko solidarnost.
- Združevanje proizvodnje premoga in jekla bo spremenilo usodo regij, ki so bile dolgo podvržene proizvodnji vojaškega orožja, katerega žrtve so nenehno bile.

Ko se danes zazremo v prihodnost, moramo biti hvaležni vizionarjem, ki so postavili temelje naše današnje Evrope. Hkrati pa ugotavljamo, da smo po več kot 70-ih letih znova pred podobnimi izzivi, da zagotovimo ustrezno gospodarsko okolje in kar je še pomembnejše - človeka dostojen življenjski standard tako, da gradimo našo prihodnost solidarno in brez velikih odmikov na vseh področjih. Skupaj in solidarni drug z drugim moramo naprej v smeri, ki jo je s svojo deklaracijo že pred

Ob odprtju razstave nas je nagovoril župan občine Beltinci Marko Virag

70 leti začrtal velik gospod in vizionar, takratni francoski zunanji minister Robert Schuman. Ogromno stvari bi danes še lahko povedali oz. našteji, pa vendar naj bistveno več pove sama razstava, ki jo imamo v teh dneh možnost gostiti pri nas. Hvala vsem, ki ste pripomogli k temu dogodku, še posebej pa našemu ZTKŠ, ki je skupaj z Občino Beltinci to razstavo pripeljal med nas. Vabljeni k ogledu in... razstava je odprta!

V umetniškem programu so nastopile učenke Glasbene šole Beltinci Ada Sarjaš, Ivana Rous (mentorica Mihaela Šmid) in Klara Kovač (mentorica Nuša Titan). Na klavirju je mlade nadarjene glasbenice spremljala Franja Gomboc.

Razstavo so si med drugim ogledali tudi devetošolci Osnovne šole Beltinci v spremstvu učiteljic Gabrijele Breznik in Cvetke Rengeo.

ZKTŠ Beltinci Simona Cizar

Komu so bile v napoto usmerjevalne table ob Muri?

V Javnem zavodu za turizem, kulturo in šport Beltinci smo letos pristopili k izdelavi usmerjevalnih tabel, namenjenih vse številnejšim obiskovalcem, ki peš ali s kolesi raziskujejo lepote obmurskih krajev v naši občini.

Tako so table postavljene vzdolž reke Mure ob poteh, ki vodijo do čolnarskega priveza v Dokležovju in

vse do ciglarskega naselja na Melincih, torej povezujejo vse tri vasi naše občine, ki ležijo ob Muri. Za goste, ki prihajajo s prleške strani, so table postavljene tudi na gozdnih poteh, ki vodijo do melinčkega broda in Otoka ljubezni.

Pohodnikom in kolesarjem smo tako omogočili lažjo orientacijo v poplavnem logu na obeh bregovih reke

Table so bile postavljene 13. septembra 2021.

Mure in poskrbeli, da naše naravne in kulturne znamenitosti obiše čim več turistov.

Žal pa se je kmalu pripetilo, da so bile table žrtev vandalizma. Izruvane,

polomljene so končale v reki vzdolž poti od Melincevec do Otoka ljubezni v Ižakovcih. Le koga so tako zmotile, da se je znesel nad njimi? Tako nerazumljivo in zavržno početje pa ni le v sramoto storilcu, temveč je bil

posledično materialno oškodovan tudi občinski javni zavod, v katerem se trudimo naše kraje narediti še bolj privlačne za obiskovalce.

ZKTŠ Beltinci

Teden otroka v enoti »SODČEK« Gančani

Teden otroka v enoti »SODČEK« Gančani smo vsi oddelki preživeli zelo razigrano, ustvarjalno in aktivno. V veliki meri smo ga namenili otroški igri, saj si otroci skozi igro razvijajo domišljijo, krepijo telo, spletajo prijateljstva in, kar je najpomembnejše, igra nas povezuje. Izvedli smo različne dejavnosti, ki so sledile geslu tedna otroka » Razigran uživaj dan«. Otroke je obiskal Nodi, ki se je z nami veselo zabaval, na sprehodih smo šteli korake, obiskala nas je pravljica Metka, pripravili smo si zdrave prigrizke in napitke. Teden smo zaključili s plesom in glasbo, ki smo ju popestrili z našimi ropotuljami.

Darja Ošljaj

25 let Ekošole na OŠ Bakovci

Na OŠ Bakovci smo praznovali pomembno obletnico, saj sta se OŠ Bakovci in OŠ Notranjski odred Cerknica kot prvi šoli v Sloveniji vključili v nacionalni program Ekošola. Pozneje so se pridružile tudi druge šole, a bakovska šola s podružnično

šolo v Dokležovju je na tem področju orala ledino. Aktivnosti v zvezi s tem so se na šoli seveda izvajale že prej, a priključitev v mrežo ekošol je bila vseeno neka prelomnica. Namen programa Ekošola je spodbuditi mlade, da se aktivno

vklučujejo v prepoznavanje in reševanje okoljskih problemov. S sistematičnim pristopom ponuja praktične korake, ki pomagajo krepiti zavedanje o okolju in so podlaga za okolju prijaznejše ravnanje v šoli, doma in v lokalni skupnosti.

Eko izvira iz besede ekologija, ki obravnava odnose med živimi bitji ter živim in neživim okoljem. Med drugim pa ekologija kot veda spodbuja družbo k spreminjanju življenjskih navad v smeri zmanjševanja odpadkov in varovanja okolja. Spremembe v načinu življenja so nujne, a se ne zgodijo čez noč. Potrebno je veliko dela, začeti pa je treba pri majhnih otrocih, saj kot pravi pregovor: Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Šola kot vzgojno-izobraževalna ustanova pri tem igra pomembno vlogo. Otroke je potrebno navajati na pravilno ravnanje z odpadki, varčevanje z energijo, zdrav način življenja in spoštovanje vsega, kar nas obkroža. Če spoštujemo druge, bodo

tudi drugi spoštovali nas. Kar dajemo naravi, nam narava vrača. Njena opozorila žal pogosto spregledamo. Seveda pa ta eko usmerjenost pomeni še veliko več; z njo se odraža naš odnos do vsega, kar nas obkroža, postati bi morala način življenja. Vsak korak, pa naj bo še tako majhen, je pomemben.

Znak zelena zastava je priznanje in potrditev za uspešno in nenehno nadgrajevanje okoljskega delovanja ustanove v programu Ekošola. Ta mednarodni okoljski znak dokazuje visoko ekološko zavest in ravnanje sodelujočih po načelih in metodologiji dela v programu Ekošola. Naša šola že vsa

leta dosega standarde za podelitev zelene zastave.

V 25. letih smo na šoli izvajali različne predpisane tematske sklope in projekte, kot so voda, energija, odpadki, biotska raznovrstnost, trajnostna mobilnost, zdravje in dobro počutje, okolica naše šole in ohranjanje našega sveta.

Ob pomembni obletnici smo na šoli pripravili razstavo, ki nas je popeljala skozi 25 let aktivnosti. Srečo imamo, da Osnovna šola Bakovci in Podružnična osnovna šola Dokležovje ležita na izjemni lokaciji, saj nas obdajajo gozdovi, polja in travniki, nedaleč stran je reka Mura z vsem svojim bogastvom živalskega

in rastlinskega sveta. Na slovesnosti, ki je bila zaradi epidemiološke situacije okrnjena, smo predstavili pomembne mejnike in dogodke teh 25 let, popestrjene s kulturnimi vložki. Ob obletnici je nastala nova eko himna, ki jo je uglasbil naš glasbeni pedagog Mitja Medved, zapel pa jo je pevski zbor ob spremljavi šolskega ansambla. Vsi učenci so dobili skromna darilca, ki so zrastle na šolskem vrtu oz. v šolskem sadovnjaku.

Zato naj nam bo teh 25 let potrditev in hkrati spodbuda za nadaljnje delo. Če bo vsak izmed nas razmišljal eko, bo svet postal lepši in boljši.

Jožica Lukač, ravnateljica

V spomin na Bratončara Martina Viraga, ustanovitelja pohoda, teka in kolesarjenja med Bratonci, Radenci in Kapelo

*»Prazno in samotno je,
ko stopiš v hišo,
tiho je, ko greš spet spat in
vse tiho je, ko vstaneš...*

*Vsepovsod tišina, ena sama tišina...
in velika žalost...«*

“Letos bo zavel samotni jesenski veter po travnikih, planotah, po gričih in hribih naše panonske pokrajine. Žalosten bo, nič radosten in vesel, kot je bil dolgih 36 let, ko so po poteh in stezicah korakali pohodniki in kolesarji znamenitega Martinovega pohoda. Ne bo odzvanjala prekmurska pesem in ne bo razposajenih, prijetnih pogovorov, ne bo debatiranja o tem, katere vrhove se bo še osvajalo, saj ne bo več Tineka Viraga, ki je vsa ta leta skrbno, z veliko mero odgovornosti in ob nesebični pomoči in podpori svoje žene Gene ter članov Turističnega društva Bratonci pripravljala, dogovarjala in potem tudi organiziral to lepo, daleč naokoli znano prireditev. Prvi v samostojni Sloveniji so pod vodstvom Tineka začeli z organizacijo tovrstnih rekreativnih prireditev, kar je vredno vse pohvale. Vedno je bila množično obiskana, vedno so se udeleženci domov vračali z lepimi občutki in polni dobre volje v upanju, da se naslednje leto zopet srečajo, vidijo. Mnoga trajna in iskrena prijateljstva so se splela v vseh teh letih, mnoga bodo ostala za večno.

Svojem čutom za soljudi, s spoštovanjem domačega kraja, kulture, z veliko željo postoriti še marsikaj za razvoj svoje vasi, domačih Bratonec, da, takšen je bil Tinek. Vedno vesel, poln elana in dober človek, odgovoren, ponosen na svoje korenine in na prekmursko zemljo, čeravno strog, pa vendar čistega in dobrega srca, najboljši oče njej in bratu Andreju ter dedek svojima vnukoma Ajši in Juriju,” je v besedah spomina ob pogrebu zapisala hčerka Sonja. Dodala je še, da je bil njun oče izjemen v besedah in dejanjih. Vedno je ob domači mizi, ob večerih, kjer so srečni skupaj posedali, delil svoje življenjske nazore in vrednote, zaradi katerih sta danes z bratom tako močna in samozavestna človeka.

Nenadna smrt tako dobrega človeka, moža, očeta, dedka, brata, prijatelja in znanca je v skupnosti Bratonci pomenila velik šok. V poslovnem govoru, ki ga je družini in žalnemu zboru namenil ob slovesu gospod Milan Kerman – povzemamo - “se je porajal, kot je povedal, v vsakem od prisotnih en in isti zakaj, kako je to mogoče? Za Tinekom ostaja praznina, kot je še povedal, ne samo v njegovem domu med domačimi, ampak tudi v lokalni skupnosti in med prijatelji. Prijateljem je vedno znal prisluhniti in jim dati najboljše, kar je imel, to pa je čas, nasmeh in lepo besedo, kar so mu tudi

vračali. Ljubezen do bregov, planin in gora je rad delil s krajani Bratonec, kajti v njegovi organizaciji je bilo dosti izletov, eno ali dvodnevnik, na daljših ali krajših poteh v naravi, kjer je tako zelo rad bil. Tam, kjer je videl vse lepote planin, kjer je prelep planinski svet vabil s svojimi čudesi (prehodil je Slovensko planinsko

Martin Virag v spomin.

transverzalo, Pomursko planinsko pot), si je napolnil svoje baterije in našel mnogo iskrenih prijateljev.

Martin se je rodil 16. julija 1950 očetu Martinu in mami Veroni kot najmlajši otrok. Ob štirih sestrah je preživel lepo in polno otroštvo. Ni bilo modernih tehnologij, je pa bilo ogromno igre, druženja z vrstniki, prav tako opravil, katerim je bil dorasel. Po končani osnovni šoli je nadaljeval šolanje na srednji šoli v Murski Soboti, nato na prvi stopnji ekonomije, ki jo je kljub težkim razmeram uspešno končal ob veliki pomoči sester, saj je doživel velik udarec, ko mu je pri 18. letih umrl oče, pri 22. pa še mama. Po končanem študiju se je zaposlil v takratnem PTT, nato v ABC Pomurki, kasneje pa še v Tovarni Mura, kjer je delal kot računalniški programer in si tako pridobil veliko delovnih izkušenj. Z izvoljenko Geno sta se poročila leta 1975, leta 1976 se jima je na veliko veselje rodila hčerka Sonja, dve leti pozneje, 1978, pa se jima je rodil še sin Andrej. Na svoja otroka je bil zelo ponosen in nanju močno navezan. Ob odraščanju jima je stal ob strani, ju spodbujal in želel, da se vedno maksimalno potrudita. Kljub njegovi želji, da bi se naj ustalila nekje v bližini, ju je klic tujine potegnil od doma. Njuno željo je sprejel in spoštoval. Kljub oddaljenosti sta se z veseljem vračala domov. Bil je dnevno v stiku z njima preko novih tehnologij. Rojstvo vnukov Ajše in Jurija mu je bilo v veliko veselje in močna

vez se je spletla med dedkom in vnuki. Veselje ob njihovem obisku v Bratoncih je bilo neizmerno, kot tudi takrat, ko sta šla z ženo k njim na obisk. Ves čas je bil aktiven člen lokalne skupnosti. Deloval je kot član Sveta krajevne skupnosti, bil predsednik Krajevne skupnosti Bratonci, član občinskega sveta, član večih odborov občinskega sveta, deloval je v raznih društvi vasi Bratonci. Bil je sogovornik, ki je svoje ideje, mnenja in načrte ustrezno branil, utemeljeval in verjel v njihovo realizacijo. Svoje mnenje je vedno povedal umirjeno in argumentirano, vse za dobrobit razvoja kraja in nenazadnje tudi občine. Turistična hiša ŽLICA Bratonci je bila zgrajena pod Tinekovo taktirko. Žal ni dočakal vsega, kar je še načrtoval, želel, planiral. Življenje in delo mu je močno zaznamovala nesreča pred desetimi leti, ko si je zlomil nogo na več mestih. Dnevne bolečine so bile prisotne, tako da se je moral odpovedati marsikateri aktivnosti, a ko se je stanje počasi izboljševalo, je pred petimi leti začelo pešati njegovo srce do te mere, da je leta 2020 moral na operacijo srca, ki jo je uspešno prestal. Okrevanje doma s krajšimi sprehodi, vaje na sobnem kolesu, ob nesebični strokovni pomoči in podpori ter ljubezni žene Gene, sina in hčerke ter sestre Micke je že kazalo pozitivne učinke, potem pa je vmes posegla kuga sedanjega časa - korona, ki nas ustrahuje in zapira v domove. Tudi Tinek se je osamil doma, da bi zaradi slabšega imunskega sistema imel manj stikov in možnosti okužb. Pa vseeno mu

ni bilo prizanešeno; pristal je v bolnišnici, kjer je preživel dva tedna v komi, po kateri je okreval, vendar mu je bolezen ponovno jemala življenjske moči, saj je ob obiskih svojih najdražjih večkrat potožil, da ne zmore več, da je trpljenje prehudo. Kot da bi slutil, da obrača v svoji knjigi življenja zadnje strani, kot da piše zadnje besede vanjo, saj se je dva dni pred 21. januarjem poslovil od vseh sorodnikov, prijateljev, znancev z naročilom ženi Geni, da naj vse pozdravi v njegovem imenu. Pritisnil je še piko in mirno, za večno zaspal. Prijatelj Tinek, za teboj ostaja praznina, ne samo v tvojem domu, med domačimi, ampak tudi v lokalni skupnosti in med prijatelji." "V vsakem izmed nas," je ob koncu dodal Milan Kerman, "si pustil košček mozaika. Ti si se poslovil, ostal pa boš v našem spominu. Naj ti bo lahka prekmurska zemlja, ki si jo tako ljubil in spoštoval. Počivaj v miru na zadnjem domovanju v Bratoncih, na katere si bil tako zelo ponosen."

A kot je takrat rekla vnukinja Ajša, je zapisala hčerka Sonja: »Mama, ne jokaj, dedi je zdaj v nebesih.« A naši spomini, tvoji življenjski nazori in nasveti, tvoja ljubezen bodo ostali še naprej z nami. Hvala ti!

Ni res, da je odšel - nikoli ne bo! Ujet v naša srca, z najlepšimi spomini, bo vsak naš korak spremljal v tišini.

Lilijana Bežan Horvat

Novica Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota se je 15. 9. 2021 udeležilo interaktivnih

kulturno-izobraževalnih delavnic v Biotehničnem centru Naklo.

V četrtek, 16. 9. 2021, smo se na

Okroglem pri Naklem udeležili vseslovenskega srečanja slepih in slabovidnih v počastitev **stote obletnice organiziranega delovanja slepih in slabovidnih na Slovenskem** pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS **Boruta Pahorja**. Pod strogimi pogoji izpolnjevanja PCT se je srečanja udeležilo preko 300 slepih, slabovidnih, njihovih svojcev, prijateljev, spremljevalcev, osebnih asistentov ter uslužbencev Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije in medobčinskih društev slepih in slabovidnih.

Marjeta Grabar, tajnica

Lepa jesen vabi v gozd

Sončni dnevi s toplimi temperaturami nas vabijo na obisk v gozd. Ta je pri nas v Sloveniji zelo prepoznaven in je odraz odnosa do trajnostnega razvoja. S tem se poskuša delovanje gozda kot ekosistema, življenjskih združb rastlin in živali ter njegova trajnostna raba. Gozd je naraven vir biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, ki so kot osnova za ekološko ravnotežje v naravi.

Primeren je za prebivalce, saj zagotavlja prostor, v katerem krepimo svoje zdravje in izvajamo razne aktivnosti.

Skrbno z gozdom - z gozdovi ravnajmo spoštljivo

Ko preživljate svoj prosti čas v gozdu. imejte v mislih:

- ob obisku sem gost gozda in njegovega lastnika
- gozd je moj prijatelj
- upoštevajmo navodila o primernem obnašanju v naravi, kot so zapisana na tablah

Deset pravil gozdnega bontona:

- Vsak gozd ima svojega lastnika. Upoštevajte, da ste gost gozda.
- Vožnja v gozdovih je dovoljena le po cestah, če znak tega ne prepoveduje.
- Pešpoti v gozdu nas vodijo in nam kažejo razne zanimivosti iz zakladnice narave. Upoštevajte jih in ne hodite po brezpotjih.
- Gozd je za lastnika vir dohodka. V njem potekajo sečnja in spravilo lesa.
- Ne uničujte rastja. Razna gozdna cvetja, plodovi, mah, gobe... so potrebni za življenje gozda, zato je nabiranje omejeno do največ 2 kg dnevno.

- Ostale odpadke in smeti ne puščajte v gozdu. Odnosite jih na urejeno odlagališče.
- V gozdu je dovoljeno kuriti le na urejenem kurišču, zato je pomembno, da nam ogenj ne uide izpod nadzora, saj lahko uniči drevesa, rastline in živali.
- Živali, ki živijo v gozdu, so zelo plašne, zato jim po nepotrebnem ne povzročajte hrupa.
- Grmi in drevesa so živa bitja, zato jih spoštujemo in jih ne poškodujemo.
- Voda je vir življenja, gozd pa jo čisti in jo pomaga ohranjati pitno. Ne spuščajte nevarnih škodljivih snovi v vodo ali gozdna tla.

Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Vir: DPPE

**Društvo prijateljev
agrarne ekonomike,
Katja Marič**

Z optimizmom v prihodnost

Pozitivna naravnost vodstva Prekmurskega osteološkega društva je rezultat številnih aktivnosti, ki smo jih kljub omejitvam varno izvajali v našem društvu. Želeli smo, da ostanejo naši člani med seboj povezani in telesno dejavni. Zadali smo si moto: Ostani zdrav in telesno aktiven. Številna udeležba članov in članic na naših dogodkih je to potrdila.

Ob svetovnem dnevu zemlje smo se zbrali v prečudoviti katedrali pod krošnjami dreves, na Otoku ljubezni v Ižakovcih. Prisluhnili smo strokovnjakinji iz Zavoda za gozdove Murska Sobota, ki nam je predstavila sobivanje rastlin, živali in dreves v tem habitatu. Svežino dneva smo zaužili

s polnimi pljuči. Šumenje reke Mure, šepet vetra nas je motiviral, da smo se malo razgibali, naredili nekaj vaj za ogrevanje in krenili na pohod ob reki Muri.

Z željo po druženju in gibanju smo v ta namen organizirali tedenske pohode, vse od maja do julija. Dobre volje nam ni preprečilo niti slabo vreme.

Kot vsako leto smo tudi letos obeležili svetovni dan gibanja 10. maja. Za destinacijo smo izbrali Soboško jezero in se sprehodili okrog njega. Organizirali smo tudi ogled paviljona Exspano, tako imenovanih "vrat

v Pomurje". Ob malici in kavici na terasi ni manjkalo dobre volje in že so se porodile ideje za naprej. Ker pregovor pravi, "povsod je lepo, doma pa najlepše," smo se odločili, da podrobneje spoznamo Prekmurje. Izbrali smo zanimive kraje. Tako smo si ogledali LUŠT-no domačijo in pridelavo paradižnika, sledila je vožnja do Dobrovnika in ogled tropskega vrta ter vzgoje orhidej. Pot smo nadaljevali do Bukovniškega jezera, kjer nas je čakalo okrepčilo. Neokrnjena narava in naravne danosti so nas presenečale na vsakem koraku. Naše potovanje smo zaključili v doživljenjskem parku Vulkanija pri Gradu na Goričkem.

Doživeli smo izbruh vulkana in se srečali s krtkom Olijem.

Nepozabni spomini ostajajo tudi z letovanja v Strunjanu in Rogaški Slatini. Pripadnost skupini se je potrjevala na številnih animacijskih dogodkih, ki so bili organizirani s strani nastanitvenih kapacitet.

Povsod smo pozitivno zastopali barve našega društva in se zdravi, srečni in zadovoljni vrnili domov.

Jesen prinaša nove izzive in z optimizmom stremimo naprej.

Marija Horvat

Letni zbor članov Društva upokojencev Beltinci

Kljub razmeram, ki nas pestijo tudi v letu 2021, smo v DU Beltinci uspeli izpeljati redni letni občni zbor, ki je po Zakonu o društvih naša obveza. Krepko smo razmišljali kje in kako, da bomo varni sami, da ne bomo ogrožali drugih, zadostili določilom Vlade in navodilom NIJZ-ja. Razmišljali smo o več lokacijah, saj naše društvo zajema članstvo iz vseh krajevnih skupnosti občine, razen Melincev. Želeli smo piknik, saj je ta na prostem, kar je najugodnejše za te pogoje. Seveda, Otok ljubezni v Ižakovcih bo najprimernejši. Imamo streho pred soncem in dežjem,

predvsem pa prijazne zaposlene na Zavodu za turizem, kulturo in šport Beltinci.

Zbor članov smo sklicali mesec dni prej kot določa naš statut, izvedli pa smo ga 26. avgusta 2021. Precej drugačna je bila organizacija kot leta poprej. Kar nekaj najožjih sodelavcev je manjkalo zaradi bolezni ali drugih obveznosti. Pa smo tisti, ki smo ostali, stopili skupaj, si razdelili naloge med seboj, pomoč poiskali pri domačinih. Ižakovčarji nikoli ne zatajijo, ko se organizira kaj na njihovem Otoku. Pristopili so vsi: poverjenici Amalka in Kristina, Jožica kot članica UO, Marijan kot predsednik NO, Štefan kot bivši dolgoletni funkcionar društva se je v imenu domačinov na koncu celo zahvalil, da smo zbor organizirali pri njih. Udeležba domačinov je bila seveda najštevilčnejša. S pomočjo prevoza poverjenic so prišle najstarejše članice veliko pred začetkom in ostale najdlje. Kristina me je opozorila na najstarejšo članico, ki se je prijavila. Pred slabim mesecem - 14. julija - je praznovala 90. rojstni dan in ta dan je bila z nami Marija Žižek - Marica. Seveda smo ji čestitali in jo obdarili z malenkostjo, ona pa je vsem prisotnim deklamirala - zapela čudovito staro pesem O Muri.

Zbor članov ni tekel kot običajno, saj je bilo veliko lepše, sproščeno. Zbralo se

nas je 235 in vsi smo izpolnjevali pogoje PCT. Nekaj prijavljenih bi moralo na testiranje pred prihodom, ker pa je le-to v tem času postalo plačljivo, so raje ostali doma. Pridne poverjenice so zapakirale »piknik kosilo« in jim ga dostavile do praga. Kosilo so nam pripeljali, zaproseni člani in članice - nekdanji gostinci so hrano delili, drugi dve ekipi pa sta jo raznašali. Razdeljena je bila v najkrajšem možnem času. Pri vhodih na prizoriščni prostor smo imeli dve ekipi: Vlado in Amalka sta bila ob mostu, Peter in Martina pa pred vhomom. Razkuževali so roke, delili maske za vsak slučaj, ker nas je bilo več. Vendar so bile mize postavljene narazen po pravilih, število oseb pri mizah, kot se družijo, vendar manj kot običajno. Res velika hvala ZTKŠ, direktorici Gabrieli, Jožici in vsem zaposlenim. Z veliko truda ste vsem prisotnim najstarejšim občanom zagotovili čudovit dan!

Trije odstavki so napisani, naslov je Letni zbor članov Društva upokojencev Beltinci, o sami vsebini pa še nič?? Seveda ne, saj sem Poročilo o delu društva v letu 2020 objavila že v aprilski številki MR, ko je bilo potrjeno na UO z vsemi ostalimi poročili: finančnim, poročilom nadzornega odbora, častnega rabsodišča, predlogom programa dela za 2021 ter finančnega

načrta. Ja, kako bi pa delali celo leto do avgusta, če tega ne bi bilo? Seveda smo vse dokumente na ZČ potrdili, kot se spodobi, razprave ni bilo, kot je tudi običajno ni. Smo pa članstvo seznanili z delom preteklega leta in s tistim, ki je bilo opravljeno v letu 2021. Tokrat so bili poročevalci vodje sekcij in člani so bili zadovoljni. Kako ne bi bili, saj je naša podpredsednica Micka iz finančnega poročila in predloga finančnega načrta

za to leto ustvarila dogodek, ki je bil pospremljen z iskrenim smehom in so mu vsi prisluhnili. Pa naj še kdo reče, da ne ve, kako v društvu gospodarimo z denarjem?

Ja, tako je bilo; sproščeno, veselo. Za zadnje sta gotovo poskrbela še »Naša mužikaša Tašek in Milan.« K že tako prijetnemu razpoloženju sta dodala še nekaj svojega: vesele viže, petje ob mizah, predvsem tam, kjer so sedeli

pevci našega pevskega zbora, ki so se jim pridružili tudi ostali. Morda jih bo zato naslednje leto v zboru prepevalo kaj več?

Jaaaa, takšni smo upokojenci našega društva. Prav videlo in čutilo se je, kako željni smo bili druženja med seboj, srečni, da smo se videli, poklepetali in se imeli res LEPO!

Mira Šömen

Športne sekcije Društva upokojencev Beltinci 2021

Zaradi korone so se športna tekmovanja začela nekoliko kasneje kot prejšnja leta.

Kegljači s kroglo na vrvici - moški/ženske - so ligo nadaljevali v mesecu maju in jo končali v začetku julija. V ligi tekmuje 10 ekip, naši ekipi pa sta zasedli 9. mesto. Udeležili sta se tudi pokrajinskih športnih iger pri PPZDU MS. Organizator ženskega tekmovanja je bilo DU M. Toplice v vaškem domu Noršinci. Sodelovalo je 11 ekip, naše tekmovalke pa so zasedle 6 mesto. Tekmovale so: Marta Sraka, Ivanka Toplak, Mira Šömen, Anica Dravec, Mira Majc. Ivanka je bila tretja najboljša med posameznicami in si prislužila bronasto medaljo. Tekmovanje moških PŠI je organiziralo DU Kobilje, kjer je sodelovalo 12 ekip. Naši kegljači so dosegli 7. mesto. Za ekipo so tekmovali: Peter Jeneš, Štefan Prša, Jože Kavaš, Slavko Škafar, Anton Erjavec. 19. 8. 2021 smo organizirali tekmovanje KSKNV za pokal Občine Beltinci, ki je potekalo v športnem parku Lipovci. Tekmovale so 4 moške ekipe: Beltinci, Turnišče, Ižakovci in Melinci. Ženskih ekip je bilo 6: Beltinci (1. in 2. ekipa), Odranci, Turnišče, Melinci, Ižakovci. Prvo mesto so zasedli moški Beltinci, 1. ekipa, drugo mesto Ižakovci, tretje pa Melinci. Pri ženskih ekipah je 1. mesto dosegla 1. ekipa Beltinci, drugo mesto DU Odranci, 3. mesto pa Ižakovci. Liga 2021/22, jesenski del, se je začela v mesecu avgustu in še traja. Tekmujeta obe naši ekipi, moška in ženska.

9. 9. 2021 je bilo 8. tradicionalno srečanje z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih Murska Sobota. To srečanje organizira enkrat letno DU Beltinci, naslednje leto a MDSS M. Sobota v športnem parku Lipovci.

6. 7. 2021 smo bili organizator PŠI v balinanju v ŠP Beltinci za moške. Sodelovalo je 9 ekip: Beltinci, Lendava, Ljutomer, Bodonci, Brezovci, Zenkovci, Bakovci, Turnišče, G. Radgona, M. Sobota, Černelavci. Ekipa je igrala s štirimi tekmovalci. Tekme so trajale trideset minut, finalne tekme za 1. in 2. mesto pa 45 minut. Prvo mesto so dosegli balinarji DU Lendava, drugo DU Ljutomer, tretje pa DU Bodonci B/Z. Prvak Lendava se je uvrstil na državno prvenstvo. Moško ekipo so sestavljali: Milan Horvat, Franc Kustec, Gvido Škraban, Vlado Kurbus. Ženska ekipa je tekmovala na PŠI v organizaciji DU Černelavci v njihovem športnem

parku. Sodelovalo je 7 ekip, tekmovalke so 4 tekmovalke po 35 minut. Finalne tekme za prva tri mesta so trajale 45 minut. Prvo mesto je osvojila ekipa Bakovec, drugo ekipa Černelavcev, tretje ekipa Beltincev. Prva ekipa se je uvrstila na državno prvenstvo. Za našo ekipo so igrale: Martina Ropoša, Vida Horvat, Angela Škraban, Zorica Kurbus. 28. 8. 2021 sta se balinarski ekipi moški-ženske udeležili »bogračfest turnirja« v Lendavi v organizaciji DU Lendava. Sodelovale so 4 ekipe (M/Ž). Moška ekipa je zasedla 4. mesto zaradi manjšega števila približevanja puntov. Ženska ekipa je zasedla 2. mesto. 4. 8. 2021 je Komisija za šport pri PPZDU MS organizirala izobraževanje za sodnike balinanja. Izobraževanje je bilo v športnem parku Brezovci, vodila pa ga je zvezna sodnica iz Lenarta. Udeležila sta se ga tudi naša dva kandidata Milan Horvat in Franc Kustec. Vsi udeleženci izobraževanja

so dobili potrdilo PPZDUMS, s katerim lahko opravljajo nalogo sodnika balinanja PŠI ter meddruštvenih tekmovanj. Na povabilo KS Puconci smo se udeležili otvoritve dveh igrišč.

PŠI v športnem ribolovu je bilo v organizaciji DU M. Sobota v gramoznici Gradišče. Število sodelujočih ekip DU je bilo 11, število tekmovalcev pa 44. Ekipa DU Beltinci v sestavi: Branko Jerič, Janez Ščančar, Jože Ošlaj, Milan Murat in Stanko Zver je dosegla 3 mesto. Prvak je bila ekipa DU Radenci.

DU Beltinci je 31. 8. 2021 organiziralo ribiško tekmovanje za pokal Občine

Beltinci v gramoznici Gradišče. Sodelovalo je 10 ekip, sodelujočih tekmovalcev je bilo 40. Za našo ekipo so tekmovali Branko Jerič, Janez Ščančar, Jože Ošlaj, Milan Murat in Stanko Zver.

Rezultati ekipno: 1. mesto MDI M. SOBOTA, 2. mesto DU Bodonci B/Z, 3. mesto DU Bakovci.

Rezultati posamezno: 1. mesto Avgust Passero MDI MS, 2. mesto Jože Cener Bodonci B/ Z, 3. mesto Avgust Škraban MDI MS. Člani ribiške sekcije so sodelovali tudi na meddruštvenih tekmovanjih, ki so jih organizirala

DU Ljutomer, DU Bodonci B/ Z, DU Bakovci.

Pohodi so bili štirje: Ižakovci, Otok ljubezni - Melinci in nazaj (38 pohodnikov), Dokležovje, dom KS – med polji (krajša pot zaradi dežja (20 pohodnikov), Lipovci, po lipovski poti (35 pohodnikov), pohod okrog Lipe (28 pohodnikov).

Na vseh tekmovanjih in pohodih so se upoštevala pravila NIJZ-ja, vsak udeleženec pa je moral podpisati izjavo, da izpolnjuje pogoj PCT.

Športni referent: Milan Horvat

Društvo Šola zdravja - skupina Melinci

V okviru evropskega tedna mobilnosti smo 22. septembra 2021 v režiji Občine Črenšovci organizirali delavnico »Z malimi koraki k boljšemu počutju«. Delavnico je izvajal strokovni sodelavec Društva Šole zdravja Andraž Purger, prof. športne vzgoje. Sodelovale so prekmurske skupine Šole zdravja: Ajda Odranci, Bistričanka Gornja Bistrica, Črenšovci - popoldanska skupina, Dolnja Bistrica in skupina Melinci. Delavnice sta se udeležili tudi županja Občine Črenšovci Vera Markoja in direktorica občinske uprave Lidija Brunec, ki je sodelovala pri organizaciji delavnice. Županja je z izbranimi besedami poudarila pomembnost jutranje

telovadbe ob zavedanju, da je skrb za zdravje občanov tudi njena naloga, zato si želi, da skupine delujejo v vsaki vasi občine Črenšovci. Vsi pa si želimo več takšnih delavnic v sodelovanju s strokovnimi sodelavci Društva Šole zdravja.

V okviru delavnice je prof. Andraž predstavil nov projekt »Dihamo z naravo«, ki ga financira Ministrstvo za zdravje. Tudi to vadbo izvajamo v prekmurskih skupinah. Skupina se imenuje Akacija. Enkrat tedensko se zberemo v gozdu, kjer se skušamo s pravilnim dihanjem naučiti svežega zraka, sprostiti telo, umiriti um in s

posebnimi vajami razgibati hrbtenico. Vadba je namenjena vsem in je brezplačna. Ni pogoj, da ste članica/član Društva Šole zdravja.

8. oktobra smo na Melincih izvedli testiranje, ki so ga opravili sodelavci Olimpijskega komiteja. Testiranje je bilo namenjeno preverjanju lastne moči, vzdržljivosti, ravnovesja, koordinacije in gibljivosti. Ob tem, da smo povsem resno preverjali svoje zmogljivosti, je bilo testiranje zabavno, mi pa smo bili odlični!

V skupini Šole zdravja Melinci delamo povsem resno in skušamo vadbo 1000 gibov širiti po celotnem Prekmurju. Pri tem nas omejuje Covid-19, vendar izkoristimo vsak trenutek, da se ideja širi. Seveda sama tega ne bi zmogla. V pomoč mi je stopila Katica, prav tako Branko in Darinka, ki sta na svoja ramena prevzela skupino na Melincih. S pomočjo kolegice Marinke iz skupine Črenšovci smo si formirali stran na facebooku, kjer objavljamo vse svoje aktivnosti. Želimo si, da stran ŠOLA ZDRAVJA PREKMURJE pogosto obiščete in jo širite med svoje prijatelje. Tudi z vašo pomočjo bo ideja »1000 gibov« in »dihajmo z naravo« dosegla prenekateri dom.

Pridružite se nam! Mi zmoremo!

Marija Kelenc

Štefan Potočnik - športnik, član KMN Beltinci - se predstavi

Ob podelitvi medalj na Balkanskem prvenstvu za veterane v Albaniji.

S športom sem se začel ukvarjati kot pionir. Nogomet sem igral do 20. leta. Udeleževal sem se tudi sindikalnih iger; tekmovali smo v malem nogometu, namiznem tenisu in kegljanju, kjer sem bil zelo uspešen, nato pa sem do 50. leta miroval.

Čez čas sem postal član Medobčinskega društva invalidov M. Sobota, v okviru katerega smo imeli številna srečanja v Sombotelu. Začel sem z metanjem diska, krogle in kopja. Moja uspešnost na tem področju me je vodila v Državno atletsko veteransko zvezo Slovenije. V dvajsetih letih, kolikor že traja moja pot v veteranskih panogah, sem se udeleževal športnih srečanj doma in tudi v drugih državah, kot so Avstrija, Madžarska, Romunija, Srbija, Albanija in Hrvaška.

Moj seznam dosežkov je kar obsežen. Dvakrat sem bil balkanski prvak: v Romuniji v peteroboju in v Srbiji v metu kladiva. V Sloveniji, Avstriji, Srbiji in na Hrvaškem sem se udeleževal tudi teka na 60 m, 100 m in 200 m, kjer sem skupno osvojil od 90 do 100 medalj.

Delujem tudi kot športni ribič. Sodeloval sem na lokalnih in državnih tekmovanjih, na katerih sem osvojil okrog 70 pokalov. Od leta 2020 živim v Beltincih in sem član Kluba malega nogometa Beltinci.

Želja po tekmovanjih je velika in upam, da mi bo zdravje dopuščalo, da bo moja športna pot trajala še dolgo.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem donatorjem, ki so me spremljali na moji poti in mi omogočali sodelovanja znotraj in zunaj države Slovenije.

Hvala vsem.

Rezultati v letu 2021

Datum	Kraj	Tekmovanje	Dosežek
9.6.2021	Domžale	Miting AK Domžale (krogla, disk in gira)	3. mesto
19.6.2021	Ptuj	Odperto prvenstvo Slovenije in Hrvaške za veterane v metalskem peteroboju	4. mesto
3.7.2021	Nova Gorica	Odperto prvenstvo Slovenije za veterane	Tek na 100 m - 4. mesto Met krogle - 4. mesto Met diska - 4. mesto
4.7.2021	Nova Gorica	Odperto prvenstvo Slovenije za veterane	Giro - 3.mesto Met kladivo - 3. mesto Tek na 200 m - 2. mesto
21.7.2021	Ljubljana	VAD-ov miting	Met diska - 2.mesto Met krogle - 2. mesto
28.7.2021	Ljubljana	VAD-ov miting	Met kopja - 2. mesto Met kladiva - 3. mesto Giro - 3. mesto
21.8.2021	Leibniz	Šesterboj veteranskih reprezentanc (HRV, AUT, HUN, CZE, CHE, SVN)	Met kladiva - 1. mesto Met krogle - 2. mesto Tek na 60 m - 4 mesto
17.9. - 19.9.2021	Albanija-Korce	Balkansko prvenstvo za veterane	Met kladiva - 3. mesto Tek na 200 m - 4. mesto Krogla in kladivo - 6. mesto

Štefan Potočnik

Športniki in športnice Osnovne šole Beltinci na osrednji prireditvi v parku Tivoli - Dan slovenskega športa

Športniki in športnice Osnovne šole Beltinci z učiteljem Markom Jerebičem in predsednikom Športne zveze Beltinci, Andrejem Pozdercem, smo se v četrtek, 23. 9. 2021, v zgodnjih jutranjih urah z avtobusom napotili v ljubljanski park Tivoli. Na poti smo se ustavili pri pekarni Čeh in vzeli rogljičke za zajtrk. V Ljubljano smo prispeli ob 8.30. Podali smo se

na info točko pri vstopu na prizorišče, kjer je vsak dobil spominsko majico in zapeljivo.

Glavni dogodek se je pričel ob 9. uri, ko so nas pozdravili Bogdan Gabrovec, predsednik OKS-ZŠZ, dr. Simona Kustec, ministrica za izobraževanje, znanost in šport, ter evropska komisarka Maryia Gabriel.

Po športnem ogrevanju smo se preizkusili v več kot 30-ih športnih panogah, v katerih so naši mladi športniki dokazali, da če bi trenirali te športe, bi tudi tu dosegli odlične rezultate. Ob 12. uri smo se vsi podali na Predsednikov tek, kjer so nam družbo delali uspešni slovenski športniki in kjer smo vsi postali zmagovalci. Za nagrado smo dobili priznanje in sladoled.

Ob 13. uri smo krenili proti domu, za nagrado pa smo se na poti ustavili še v Mariboru v McDonald'su. Ob 16. uri, ko smo prispeli pred šolo, so nas že čakali starši.

Posebno zahvalo izrekamo Regijski pisarni OKS -ZŠZ in njenemu vodji Branku Recku, ki nam je uredil avtobusni prevoz, šoferju Tončku, ki nas je srečno pripeljal na dogodek in nazaj domov. Hvala tudi vsem staršem, ki so nam zaupali svoje otroke.

**Predsednik ŠZ Beltinci:
Andrej Pozdrec**

Dan slovenskega športa in evropski teden športa v Občini Beltinci

Športna zveza Beltinci in Občina Beltinci smo tudi letos skupaj z športnimi klubi, društvi in posamezniki športno obeležili dan slovenskega športa, ki je bil 23.09.2021. in Evropski teden športa ki je bil od 23.09 do 30.09.2021.

Že zgodaj zjutraj so športniki OŠ Beltinci z avtobusom krenili na osrednjo prireditev v Ljubljano v park Tivoli. Tudi ostali učenci OŠ BELTINCI so imeli športni dan in so imeli športne aktivnosti na šolskem igrišču, pohod in kros v Športnem parku Beltinci.

HOROBEK FČELE so predstavili pravila in predstavitev hokeja na rolerjih, streljanje na gol in na zadnje še igra. Udeležili so se ga dijaki gimnazije iz

Murske Sobotice. Prireditev je bila v napihljivi hali (Balon) pri OŠ Beltinci.

Tudi otroci iz vseh enot vrta Beltinci so dan Slovenskega športa obeležili športno. Imeli so športne aktivnosti v svojih enotah in pohode.

Dopoldne so člani planinskega društva MATICA pripravili pohod na Otoku ljubezni na Melince do Ciglarskega naselja, kjer so se okrepčali in spočili in počasi krenili nazaj na Otok ljubezni. Pohoda se je udeležilo lepo število pohodnikov, ki so uživali v prečudoviti naravi ob reki Muri.

Popoldne je bil nogometni turnir U 7 nogometne šole občine Beltinci. Igrali

so mladi nogometaši iz : Beltinec, Gančan, Ižakovec, Lipe in Dokležovja. V zanimivih in napetih tekmah so prikazali zavidljivo nogometno znanje in pri tem zelo uživali. Če bodo naprej tako pridno trenirali se za bodočnost nogometa v Občini Beltinci ni potrebno bati.

KOŠARSKI KLUB BELTINCI je predstavil košarko, izvedel metanje na koš z različnih položajev in na koncu so igrali med sabo na dva koša.

JUDO KLUB KLIMA TRATNJEK BELTINCI je v veliki telovadnici OŠ Beltinci pripravil predstavitev juda, potem pa turnir mladih judoistov, katerega so se udeležili še judoisti iz

JK Klima Tratnjek Beltinci, JK Štorkljice M. Sobota in JK Lendava. Najprej so se pomerili v hitrosti in spretnosti na poligonu. Najhitrejši so po skupinah prejeli pokale.

Nato so sledile borbe v parterju za judoiste letnika 2012 in mlajše. Za nagrado so vsi prejeli medalje.

Nekateri, ki so tekmovali v parterju, so se opogumili in se borili še stoje. Judo borbe so imeli tudi tekmovalci starejši od letnika 2012. Tudi tukaj so vsi za nagrado prejeli medalje.

STRELSKO DRUŠTVO GANČANI je predstavilo streljanje in streljanje v tarčo. Potem so izvedli tekmovanje med sabo. Prireditev je bila v ŠRC GANČANI.

HOKEJSKI KLUB LIPOVCI so predstavili hokej na travi, trening, streljanje na gol in igra med sabo. Udeležile so se vse selekcije od najmlajših do veteranov. Prireditev je bila na hokejskem igrišču v ŠRC LIPOVCI.

ŠD SLOPARCA BELTINCI je predstavilo osnove atletike, pokazali so atletski trening in potem tekmovanje med sabo na atletski stezi pri OŠ Beltinci.

DRUŠTVO LABDA je predstavilo osnove odbojke na mivki, izvajanje servisa in igra med sabo. Prireditev je bila v ŠPORTNEM PARKU BELTINCI – IGRISČE NA MIVKI.

Tudi veterani veteranske lige v malem nogometu smo športno obeležili Evropski teden športa z tekmami : Gomilica – Aluvar Gančani,

Meteor Melinci – Beltinci, Čerenšovci – Tropicano Bistrica,

Odranci – Torcida Lakoš, Ižakovci – Veterani Turnišče.

Dosti je bilo tudi posameznikov, ki so se ta dan podali na pohod, tek, kolesarjenje, plavanje in še vse ostale športne aktivnosti.

V Beltinski Občini smo praznik SLOVENSKEGA ŠPORTA in EVROPSKI TEDEN ŠPORTA res proslavili zelo športno in upam da bomo tako športno nadaljevali celo leto.

Vse športne dejavnosti so bile izvedene po navodilih NIJZ.

**Predsednik ŠZ Beltinci
Andrej Pozderek**

Rezultati atletov ŠD Sloparka na državnem tekmovanju

V sredini septembra so se atleti športnega društva Sloparka, ki na državni ravni tekmuje za PAKG Goričko, udeležili državnega prvenstva za pionirke in pionirje U16, ki je potekalo na Ptuj. Prvenstva se je udeležilo 12 atletov. Najboljši rezultat je dosegla Zala Matjašec, ki je s časom 41,51 sekund postala državna prvakinja na 300 metrov, Alina Tivadar je v skoku v višino s preskočenimi 1,56 metri osvojila tretje mesto, v štafeti 4x100 metrov pa so dekleta v postavi Lucija Marija Rengeo, Nela Gerič, Nuša Horvat in Zala Matjašec s časom 50,91 sekunde osvojile 3. mesto in bronasto medaljo. Lepo uvrstitev sta s 15. mestom pri dekletih dosegli tudi Katarina Erjavec v teku na 1000 metrov in Nela Gerič v teku na 300 metrov.

Na prvenstvu so v teku na 300 m in v štafeti 4x100 metrov nastopile tudi naše mlajše tekmovalke U14 (Veronika Kelenc, Katarina Tikvič, Zarja Vereš in Veronika Erjavec), ki so z osebnimi rekordi napovedale svetlo prihodnost atletike v Beltincih.

Za odlične dosežke velja pohvaliti tudi fante, saj je Gal Vereš v skoku v daljino z daljino 5,62 metrov osvojil 7. mesto, Val Hajdenkumer pa je v teku na 1000 metrov osvojil 15. mesto.

V nedeljo je na Ptuj potekal še drugi dan prvenstva, kjer so naši atleti dosegli sledeče rezultate:

Dekleta so v štafeti 4 x 300 metrov v postavi Lucija Marija Rengeo, Nela Gerič, Katarina Erjavec in Zala Matjašec z

rezultatom 2:56,24 osvojila tretje mesto in že skupno 4. medaljo na tem prvenstvu, kar je za društvo izjemen rezultat.

V teku na 100 metrov je v malem finalu Zala Matjašec s časom 12,82 sekund zmagala in osvojila skupno sedmo mesto, Nela Gerič pa je bila v istem teku s časom 12,96 sekund tretja in skupno deveta.

Nuša Horvat in Veronika Kelenc sta na 100 metrov s časom 13,87s in 13,93 s tekle svoj osebni rekord.

Prav tako je v teku na 3000 metrov svoj osebni rekord za 31 sekund, s časom 10:52,13, popravil Val Hajdenkumer, ki je dosegel 8. mesto.

Dobro so se v štafeti 4x300 metrov z osebnimi rekordi odrezale tudi naše

Atleti in trenerji ŠD Sloparka Beltinci.

mlajše tekmovalke U14 (Veronika Kelenc, Katarina Tikvič, Zarja Vereš in Veronika Erjavec), za katere je bilo to tekmovanje predvsem dobra priprava na naslednja tekmovanja.

Prav tako so se atleti v soboto, 2. 10. 2021, udeležili Prvenstva Slovenije v dolgih tekih za pionirje in pionirke U14, ki je potekalo v Mariboru. Dosegli so: Tretje mesto je na 2000 metrov s

časom 7:49,75 osvojila Katarina Tikvič, Val Hajdenkumer je na 3000 metrov s časom 11:06,51 osvojil drugo mesto. V kategoriji U12 je v teku na 600 metrov z osebnim rekordom in časom 2:03,58 zmagala Alina Bedernjak.

Prav tako je v kategoriji U16 v teku na 600 metrov osebni rekord s časom 1:44,17 postavila Katarina Erjavec in osvojila tretje mesto. Drugo mesto v kategoriji U16 pa je na 300 metrov z odličnim rezultatom 44,45 sekund osvojila Lucija Marija Rengeo, ki je tekmovala še v kategoriji 60 metrov in s časom 8,61 sekund bila šesta. Tudi ostali atleti: Nuša Horvat, Zoja Čerpnjak, Veronika Kelenc ter Veronika Erjavec so se odlično odrezali in dosegli svoje osebne rekorde.

Vsem čestitam za dosežke in ves trud, ki je potreben za vedno znova presenetljive dosežke.

Trenerji ŠD Sloparka

Pokopana skrivnost

S sklonjeno glavo je hitela majhna upognjena ženica skozi jesenski gozd. Čudovito jesensko obaravana narava je ni ustavila. Prekrasne prelivajoče barve jeseni so zlatile breze in ostalo rastje. Sonce je ljubkovalo vrhove in pronicalo svoje zlate žarke v gozd. A ženičke ni nič ustavilo. Najverjetneje tudi ptičjega petja ni slišala v svoji tesnobi in žalosti, ki je paralo njeno dušo.

„O Bog, daj, da pridem še pravi čas, daj, da najdem gospoda doma. Veš, da si ne bom nikoli odpustila, če bom prepozna...“

Tako je kar naprej mrmrala sama pri sebi in hitela po potki naprej.

Končno je prispela pred župnišče ter vsa zasopla potrkala na vrata.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus,“ je zasopla pozdravila.

„Bog daj, na vse veke. Kaj bo dobrega, teta Neža?“ je kar za pozdravom prijazno povprašal priletel duhovnik.

Poznal je vso faro, ki ni bila majhna. Tukaj je služboval že štirideset let. Bil je dober človek in farani so ga globoko spoštovali. Še posebej starejši, saj jih je nekako spremljal skozi njihova življenja. Zato je takoj ugotovil, da Polančevo Nežo nekaj hudega tare.

„Joj, gospod župnik, moj Franc je hudo bolan. Včeraj je rekel, naj grem in Vas poprosim, da bi ga obiskali. Posebno

vesel bi bil, da to storite danes, če je mogoče. Veste, danes mladih ni doma, ker so šli po nakupih v Graz,“ je kar v eni sapi zdrdrala še vedno zadihana Neža. Dušni pastir je samo prikimal in naposled dejal: „Seveda, seveda, počakajte trenutek, pa bova kar šla.“

Neža si je globoko oddahnila.

Kmalu sta se skupaj napotila k Polančevim, ki so stanovali v kar šest kilometrov oddaljenem zaselku za hribom. Najprej sta molče prekorčila obširen del gozda, prečkala veliko jaso in dolg travnik.

Šele zatem sta prišla do Polančevega vinograda, ki je bil zares vzorno obdelan. Prekrasni grozdi, ki so viseli z brajd, so obetali bogat pridelek. „Še vedno se poznajo pridne roke starega Polanca,“ si je v mislih dejal postarani župnik. Za vinogradom sta zavila v prav tako skrbno negovan sadovnjak. Sadovnjak je bil posajen z izbranimi sortami hrušk na brajdah in s kakovostnimi sortami jabolk. Sadje je krasilo drevesa, ki so sijala kot novoletna drevesca.

„Vse to je posadil in obrezoval moj Franci,“ je tiho povedala ženica, ko je lovila korak ob župniku.

„Vem, vem,“ je kratko zamrmral duhovnik. Končno sta prehodila tudi sadovnjak in po široki cesti stopala izza ovinka ob hribu. Kakor da bi vzniknila iz tal, je pred njima stala neverjetno velika hiša, stilno urejen dovoz pred njo,

kar troje vrat za garaže, čudovita fasada, urejena okolica...

„Ojej!“ je začudeno vzkliknil duhovnik.

„Prava novodobna graščina!“ je še dodal. Že zares dolgo ni bil tukaj, zato ga je osupnilo, kar je videl.

„Ja, prejšnje mesece so mladi urejali hišo. Midva stanujeva zadaj za njo, tam je vhod,“ je pol tiho zašepetala in obšla hišo po majhni potki. Župnik je šel za njo in se čudil.

Za hišo je še vedno stalo gospodarsko poslopje kot nekoč. Tukaj so še bili hlevi in seveda stara svinjska kuhinja. Ženica je stopicala in se napotila prav proti svinjski kuhinji, kjer je celo življenje kuhala za svinje. Nemo je šel za njo. Vstopila sta. V temni, zadušljivi kuhinji je zaudarjalo po vlagi in plesni. V kotu je stala stara postelja, v kateri je ležal shujšan in bled Franc Polanec. Roke so bile kot grablje, sama kost in koža, na obrazu pa nedoločljiv izraz, ki je župnika presunil v dušo.

„Neža, malo se umakni. Veš, jaz bi se rad župniku spovedal,“ je zamrmral bolnik.

Neža je odšla pred hišo na staro klop, ki je bila verjetno stara toliko kot ona. Njen obraz je bil razoran od življenskih preizkušenj, shujšane in zgarane žuljave roke je nesrečno stiskala skupaj in prekladala v starem predpasniku.

Tesnobno se je presedala, ko jo je župnik poklical v kuhinjo. Utrujeno se je dvignila in za njim vstopila v prostor. Na moževem obrazu je uzrla umirjen izraz in zdel se ji je drugačen.

„Tako, pa sva uredila, Franc, sedaj se pa le hitro pozdravite. Jaz pa bom še prišel naokoli in Vas kaj obiskal,“ je delaj župnik.

„Ne ne, gospod. Jaz sem svoje na tej zemlji postoril. Pa tudi koristen nisem več nikomur. Še eno prošnjo imam. Ko boste opravili moj pogrebni obred, Vas lepo prosim, da v zadnjem nagovoru pri odprtem grobu poveste, da mojim otrokom prav vse iz srca odpuščam in bom tam, kamor odhajam, molil za njih!“

Z začudenjem je poslušal župnik Franceve besede in le zamišljeno prikimaval. Brez besed je stopil do bolnikove postelje in mu segel v roko, potem pa odšel.

Čez tri dni je zares opravil pogrebni obred za pokojnega Franca Polanca. In kakor je pokojnik želel, je ob odprtem grobu z njegovimi besedami seznanil svojce, da jim pokojnik iz vsega srca vse odpušča.

Uboga stara Neža je bila še bolj drobna in je ob njegovih besedah le še bolj milo zahlipala.

Župnik je zapuščal pokopališče z velikim neodgovorjenim vprašanjem v srcu.

„Le kaj so ti storili oni, ki si jih tako ljubil, da si jim vse odpustil?“

Zmajal je z glavo, kajti odgovora ni vedel. Odgovor je pokojnik odnesel s seboj.

Irena Šrajner

Kdo krade?

*Kdo krade sanje?
Kdo bo vrnil
vero v lepšo prihodnost,
kdo uresničil sedanjost,
zagotovil lepo prihodnost?
Ali še kdo verjame
v pravičnost,
v vrednote,
v enakopravnost,
v ljubezen in mir?
Kdo krade denar,
kdo krade dragoceni čas?
"Sistem je kriv!"
se izgovarjajo veliki.
Ni res!*

*Sistem ustvarjajo ljudje,
ki vidijo koristi.
Kdo je ukradel
težko zaslužen pokojnino,
izmaličil vrednote,
uničil sanje in z njo
družbeno blagostanje?
Dežela je bila lepa,
ena najlepših,
zdrava in dovolj bogata,
da vsak v nji bi preživel,
ko ta veliki tatinskih
in umazanih rok bi ne imel.*

Irena Šrajner

V vinogradih

Na vinskih gričih klip, klip, klap klopotci klepetajo,
se škorci smejejo vrešče, na trtah v grozdju ždijo,
ta zvok drdrav iz dneva v dan naznanja nam trgateg,
z njim nam pove, da sladki sad pospravil bo trgač.

Med trtami se kmet mudi, grozdje ocenjuje,
pokuša ga, v nebo strmi, če vreme bo zdržalo,
prerano brati ga ne sme, oceni mu sladkobo,
vinogradnik odločen je, trgatve čas je tu!

Z listjem veter se igra, grozdje je že zrelo,
šušti in poje prek gora, v gorice delo vabi,
na hrbtih brente zvrhane po klancu dol hitijo,

v stiskalnico, nazaj v breg, veselje je pri nas.
Se pesem ubrana oglasi ob vriskanju trgačev,
posode so napolnjene, še ni nazaj brentačev,
pogovor, zgodbe, šale, smeh, kdo je ta zadnji v vrsti,
ne zmanjka grozdja sladkega, čeprav so hitri prsti!

Ko sonce za goro zaspi, obrani trsi spijo,
v zidan'ci trgačev zbor, večerja je že mimo,
prepevanje le tu in tam od brega v breg odmeva,
je mošt pijan že prvi dan, močan bo ob Martinu.

Pavla Škerget

Dragi Nikolaj, spoštovani sorodniki, cenjeni žalni zbor

In memoriam dr. Nikolaj Szepessyju.

Danes smo se zbrali, da izkažemo zadnjo čast in spoštovanje našemu dragemu sovaščanu dr. Nikolaju Szepessyju, katerega smrt nas je vse močno pretresla in se žalostni poslavljamo od njega. Ker smo se po zaslugi mojih

staršev zelo dobro poznali in ker sva se na najinih srečanjih zmenila, da te moram tikati, se bom tudi na ta način poslovil od tebe, dragi Niko. Minilo je šele nekaj dobrih dni, ko smo se, dragi doktor, srečali na nekem drugem

kraju, kjer smo ti ob 25. obletnici naše občine podelili naziv ČASTNI OBČAN. S podelitvijo tega naziva smo se ti vsaj delno oddolžili za ves tvoj trud in delo v naši skupnosti. Po pripovedovanju tvojih prijateljev ti je to priznanje prineslo veliko veselja in spoznanje, da tvoje delo ni ostalo neopaženo ter da smo ti za vse to tudi globoko hvaležni. Ko sem ti torej z največjim spoštovanjem in veseljem predal priznanje za naziv častnega občana naše, tebi tako drage občine Beltinci, nisem niti malo slutil, da bo to v slovo, da se bomo na tako lep način poslovili in da te bomo tvoji dragi Beltinčari s to gesto še zadnjič spravili do solz sreče.

Zato mi dovolite, da ob tej žalostni priložnosti še enkrat preberem vsaj delček iz obrazložitve naziva za častnega občana:

gosposu Nikolaju SZEPESSYU, doktorju medicine iz Beltincev, se za ohranjanje nesnovne kulturne dediščine, za dolgoletno aktivno delo v lokalni skupnosti na področju folklorne, kulture, turizma ter za razvijanje muzejske, lekarniške in zdravstvene dejavnosti v občini podeli naziv častni občan Občine Beltinci. Kot zdravnik je opravljal najodgovornejše delo na področju anestezije v naši domači regijski bolnišnici v Murski Soboti in v tujini. Bil je vedno pripravljen pomagati vsakemu človeku, ki je pri njem iskal nasvet ali pomoč. Opravljal je delo predsednika

Krajevne skupnosti Beltinci, sodeloval pri izdaji prve razglednice Beltincev s podobami folklornih motivov, ki jih je posnel mojster Jože Kološa Kološ.

Skozi vsa leta je bil nepogrešljiv pri organizaciji Mednarodnega folklornega festivala Beltinci, na začetku kot plesalec, pozneje kot soorganizator in zdravnik za nudenje nujne medicinske pomoči. Deloval je tudi v Turističnem društvu Beltinci in postal njegov prvi predsednik, bil pa je tudi pobudnik za ustanovitev Zavoda za turizem in kulturo Beltinci. Ogromno znanja, energije in lastnih sredstev je osebno vlagal v ohranjanje dragocenih predmetov iz zdravstvene in zobne ambulante, ki so že danes, nekateri pa še bodo, razstavljeni v gradu v Beltincih. Bil je pobudnik za nastanek in tudi avtor stalne razstave Zgodovina zdravstva v Pomurju v beltinskem gradu. Močno se je angažiral tudi v Civilni iniciativi Beltinci za vrnitev beltinskega gradu občini. Vse to in še veliko več je bil naš predragi Nikolaj.

Življenje je kot biser, ki se začne in konča z jokom, a ti si sedaj odšel tja, kjer solze ne bolijo, kjer sanje oživijo ... in kjer zreš, česar oko ni videlo in uho ni slišalo ... V naši bolečini pa se rojevajo lepi spomini ... in predvsem hvaležnost. Hvala za tvoj zgled velikodušnosti! Hvala za tvoje veliko srce! Bil si človek, ki je znal sanjati in slediti svojim sanjam, bil si vedno poln idej in iz vsake situacije si našel pot. Gospod ti je dal veliko talentov in nisi jih zakopal. Mnogo si ustvaril in zdaj bo vsak naš korak po poteh domače občine, po tvoji domačiji, po parku spomin nate in hvaležna misel nate bo kot luč, ki nikoli ne ugasne... Bil si poseben in edinstven. Bil si izredno natančen, dosleden in tvoj perfekcionizem nam je včasih paral živce, toda verjamem, da smo vsi ponosni in veseli, da smo delček vsega tega imeli možnost doživeti in spoznati tudi sami.

Življenje pa je tudi kot knjiga. Za listom list, za dnevom dan, pri čemer nihče ne ve, kdaj bo ta roman - napisal zadnjo stran. Odšel si prerano, s knjigo življenja še nedokončano. Ne bo več tvojega pozdrava mimoidočim, četudi skozi okno, saj ti bolezen zadnja leta ni več omogočala gibanja po našem

kraju, ne bomo več izmenjali besedo, dve, včasih oz. skoraj vedno več. Ne boš več v zvezdnatih nočeh bedel, ne boš več sanjal in delal načrte o še mnogih nedokončanih stvareh in idejah. Ne boš več neučakan čakal pomladi, ko so vzcveteli vsi tvoji nasadi premnogih rož, dreves in drugih rastlin. Kako rad si skrbel za svoj domači vrt, katerega krasijo mnoga redka drevesa in nekaj le teh si nam zapustil tudi v našem grajskem parku in ta bodo večni spomin nate.

Pomlad bo prišla na tvoj vrt in čakala, da prideš ti. Sedla bo na rožna tla ter jokala, ker te ni. In ti boš pravil: "Čakate me rože cvetoče, za hišo domačo zeleni gaj, moj dragi, domači kraj. Rad bi prišel, oh, rad. A tja me več ne bo, ker vzel sem slovo." Ne bo te več moč videti na tvoji domačiji, kamor je tvoj pradedek Aleksander konec 19. stoletja prišel iz daljne Slovaške. Njega in vse Szepessijeve je domača beltinska skupnost sprejela za svoje, postali ste del naše skupnosti. Szepessijevi ste prinesli v Beltince lekarno, prinesli ste pomoč sočloveku, prinesli ste svetovljanstvo in beltinska, kakor tudi širša skupnost, je družino Szepessy, tebe, dragi Nikolaj, pa še posebej, vedno sprejemala z odprtimi rokami. Postal oz. postali ste nepogrešljivi del nas in vedno boste zapisani v naših spominih z VELIKIMI črkami.

Spoštovani družinski člani, prijatelji, znanci, nekdanji sodelavci in vsi, ki ste pokojnega dr. Nikolaja Szepessy poznali in ga spoštovali! Vsak dober in plemenit človek, ki je dolga leta z nami sobival, ustvarjal lastno podobo in prepoznavnost, opravljal izredno zahtevno poklicno dolžnost, s katero je reševal tudi življenja, nam ne more biti preprosto odvzet in pozabljen, kajti v naših srcih je zapustil svetlo sled dobrote, srčnosti in plemenitosti. Prav te besede so namenjene tebi, spoštovani dr. Szepessy, ki si v teh avgustovskih dneh bil zadnjo življenjsko bitko z usodo, ki ti ni prizanesla. Prehodil si mnogo poti, dobil veliko življenjskih bitk, navajen si bil zmagovati, a tudi izgubljati, prav to pa te je krepilo in hrabilo, da si bil kos

Dr. Szepessy v Radovljici prejema častno Valvasorjevo priznanje.

najtežjim in najzahtevnejšim nalogam in izzivom, pred katere te je postavilo življenje.

Ko sva se po smrti moje mame zapletla v pogovor o vsem mogočem, predvsem pa o vsem dobrem, kar je nekdo naredil v življenju, si mi predal modrost, katero si prebral dolgo nazaj in po njej tudi živel: »Ne govori dobro šele ob grobu, ne hrani pohvalnih besed šele za pogreb. Pripoveduj jih še živim in za časa življenja. Dan za dnev. Bogastva, ki si ga pridobil v življenju, ne moreš nesti s sabo. Kar lahko neseš s sabo, so spomini in ljubezen in tudi najpomembnejše, kar ostane za tabo, sta spomin in ljubezen. To je pravo bogastvo, ki te bo spremljalo, bo s teboj, ti bo dalo moč in osvetlilo pot za naprej. Ljubezen namreč lahko potuje tisoče kilometrov. Življenje pa je omejeno. Zato pojdi, kamor želiš. Dosezi višine, ki jih želiš doseči. Vse je v tvojem srcu in tvojih ravnanjih. Kadar potrebuješ pomoč, zaupaj to ljudem okoli sebe in kadar lahko pomagaš, stori to z iskrenimi nameni. Prav zaradi tega je življenje lahko še veliko lepše.«

Dragi dr. Szepessy.

Danes se poslavljamo samo fizično, ne smemo in ne bomo pa te pozabili v naših mislih. Verjamem, da si bo marsikdo od prijateljev, znancev, bivših sodelavcev vzel čas in ga namenil tebi z mislijo ali prižgano svečko na tvojem grobu.

Zahvaljujem se ti za vse, kar si dobrega naredil, za tvojo aktivnost in prizadevno delo v naši občini, našem okolju. Ob današnjem slovesu bi vsak izmed nas imel povedati še mnogo zahval za vso pomoč v času, ko smo morda tudi kot bolniki potrebovali nasvet ali konkretno

pomoč, saj si bil vedno dostopen in pripravljen pomagati.

V imenu vseh občank in občanov občine Beltinci se ti kot župan občine in v svojem osebnem imenu zahvaljujem za vse, kar si naredil za nas, prav tako pa

izrekam globoko sožalje vsem bližnjim ter žalujočim. Dobrotnika in častnega občana bomo tako mi kot tudi prihodnje generacije ohranili v trajnem spominu. Naj počiva v miru.

Marko VIRAG, župan

Poslovilne besede ob grobu nečakinje Mirjam

Dragi striko!

Imela sem te neizmerno rada. Včasih sem se jezila, ker nisi pojedel kosila..., ker nisi vzel zdravil..., skrbelo me je zate, ker sem te imela rada. Hvaležna sem, da sem ti to lahko tudi nedavno povedala. In takrat si rekel: »Mala, ti ne veš, kako imam šele jaz tebe rad!«

Ob meni si bil od mojega rojstva. Pred teboj je bila težka naloga, mojo mamo prepričati, da me ne bi rodila. In takrat si rekel svojim staršem:

«Zakaj jočete? Rojstvo je veselje, smrt je žalost.» Ko sem se rodila, ste zame skrbeli, kot bi bila princeska. Se spomniš, kako si

me razvajal z darili, ki si jih prinašal iz Švice? Ti si me tudi pospremil pred oltar, ko sem se poročila. Preden sva vstopila v cerkev, sva zajokala, ker med nami ni bilo nama dragih sorodnikov. Bil si ob meni, ko sem rodila Katarino in Timoteja. Ko je Katarina ugledala luč sveta, si me vprašal:« Mala, si vesela, da smo dobili Katarino? Jaz sem tako srečen!« Ko se je rodil Timotej, si rekel: »Tako, sedaj imamo tudi moškega potomca.« Z velikim ponosom si spremljal njuno odraščanje.

Usoda je hotela, da si bil zadnja leta svojega življenja sam, čeprav si tega nisi želel. Ampak Bog ti je poslal Silvo, Cveto, Ano in Vlasto, ki so prinašale sonce v

tvoje dneve samote in večkrat si rekel: »Mi se imamo tako fajn.«

Drage moje! Nikoli vam ne bomo mogla poplačati za to, kar ste naredile za mojega strikota, kar ste naredile zame. Imate posebno mesto v mojem srcu.

Dragi striko! S tega sveta si se poslovil v domači postelji, kar je bila tvoja največja želja, in jaz sem trepetala, ker nisem vedela, če ti bom to lahko omogočila.

Danes nisi več sam. Si v družbi svoje mame, očeta in brata. Zavidam ti. Prosim, objemi jih v mojem imenu in jim sporoči, da molim za vas.

Tvoja Mirjam

Nikolaj Szepessy, Beltinčan in svetovljan

Konec avgusta nas je pretresla žalostna vest, da je svoje tuzemsko popotovanje končal naš dragi sokrajan, zdravnik, anesteziolog, zbiratelj in varuh kulturne dediščine ter častni občan Občine Beltinci, dolgoletni predsednik upravnega odbora ZTK Beltinci, naš mentor Nikolaj Szepessy, dr. med..

Naziva častni občan je bil izredno vesel, saj je imel do svojih Beltincev poseben odnos, ki ga je oblikovala dediščina njegovih prednikov in mnogih znamenitih osebnosti, ki so prihajale v njihov dom, katerega vrata so bila vedno odprta.

Vse življenje se je poleg strokovnega dela na področju medicine posvečal zgodovini svoje družine in lokalni zgodovini, se zanimal za navade in običaje, za umetnost in umetnostno obrt.

Leta 2015 je za ohranjanje premične kulturne dediščine na območju občine Beltinci in za donacijo lekarniško-zdravstvene zbirke Pomurskemu muzeju

Murska Sobota prejel častno Valvasorjevo priznanje, ki ga podeljuje Slovensko muzejsko društvo.

Znanje in spomine, ki jih je prinesel iz družine, je nenehno dopolnjeval, da jih je lahko nesebično delil s svojim okoljem. Aktivno je bil vključen v bogato kulturno dogajanje v občini Beltinci, predvsem pa v oblikovanje in izvedbo mnogih lokalnih projektov, katerih namen je ohranjanje, popularizacija in turistično trženje kulturne dediščine občine. V okviru Zavoda za turizem in kulturo Beltinci, ki ga je Nikolaj Szepessy pomagal ustanoviti in bil dolga leta tudi predsednik njegovega upravnega odbora, so se v zadnjem poldrugem desetletju oblikovale mnoge muzejske zbirke in stalne razstave: o »būjraših« na reki Muri v Ižakovcih, o »ciglarjih« na Melincih, o borcu za priključitev Prekmurja k Sloveniji, Ivanu Jeriču v Dokležovju, o zgodovini pomurskega zdravstva v beltinskem gradu

ter prekmurske domačije v Lipi. Pri vseh se je Zavod za turizem, kulturo in šport povezal s Pomurskim muzejem Murska Sobota, sodelovanje pa je dober primer, kako je možno veliko kulturne dediščine, od materialnih ostankov do tradicionalnih znanj in izročila, strokovno ustrezno dokumentirati in interpretirati, obenem pa ohraniti v lokalnem okolju, iz katerega izvira in kjer služi ohranjanju lokalnega spomina, izobraževanju in bogatenju lokalne turistične ponudbe.

Nikolaj Szepessy je dolga leta zbiral različne lekarniške in zdravstvene predmete, pri čemer ga je najprej vodila želja po ohranjanju lekarniške tradicije družine Szepessy, nato pa zanimanje za zgodovino zdravstva in umetnostno obrt, ki se tako odlično izraža v lekarniški opremi minulih časov: v pohištvu, kristalnem, porcelanastem, bakrenem in keramičnem posodju, v kamnitih ali medeninastih terilnikih in možnarjih, v tehnicah vseh

Dr. Szepessy ob odprtju stalne razstave Zgodovina zdravstva v Pomurju.

vrst in oblik, v listinah in knjigah. Zbiranju razsutih kosov lastnega domovanja, ki so po nacionalizaciji obležali uničeni in pozabljeni od tistih, ki so si jih prilastili, se je pridružil reševanje starih zdravstvenih instrumentov in opreme iz zdravstvenih ambulant v Pomurju in bolnišnice v Murski Soboti. Rodila se je zamisel o muzejski zbirki, ki so jo podprli tudi drugi lekarnarji in zdravniki ter Szepessyju darovali lastno gradivo ali poskrbeli za prenos tistega, ki ni bilo več v uporabi.

Leta 2008 je bil v gradu Beltinci odprt prvi del stalne razstave Zgodovina zdravstva v Pomurju. Ta predstavlja zgodovino pomurskega lekarništva, ki zaradi raznolikosti gradiva omogoča prikaz lekarniškega okolja od skladišča, priprave

zdravil in čajev do prodaje. Edinstvena v Sloveniji pa je tudi trahomska postaja s prikazom zdravljenja trahoma v Prekmurju. Z razstavo upravlja Zavod za turizem, kulturo in šport Beltinci, gospod Szepessy pa je po njej strokovno vodil obiskovalce, dokler mu je zdravje dopuščalo. Obenem pa je še naprej zbiral, dopolnjeval zbirko in snoval nadaljevanje postavitve stalne razstave o pomurskem zdravstvu. (Povzeto po obrazložitvi ob prejemu častnega Valvasorjevega priznanja, Metka Fujs, Pomurski muzej)

Veliko se je posvečal tudi raziskovanju življenja plemiških rodbin v Beltincih in pri tem sodeloval s strokovnjaki s področja zgodovine in genealogije ter obiskal številne arhive na Madžarskem in v Avstriji. Na podlagi njegovih izsledkov je nastala tudi stalna razstava Plemiške rodbine v beltinskem gradu, ki je na ogled v poročni dvorani beltinskega gradu, z njegovo strokovno, pa tudi finančno pomočjo, pa smo opremili tudi grofičin salon, posvečen zadnji beltinski grofici Mariji Ifigeniji Zichy, ki ga krasi tudi originalno beneško ogledalo.

S svojim poglobljenim poznavanjem hortikulture je sodeloval pri izbiri

in zasaditvi nadomestnih dreves v beltinskem parku, ob 100. obletnici združitve Prekmurja z matico pa sta bila na njegovo pobudo s kanami zasajena dva rondela pred gradom.

Kot ustanovni član Civilne iniciative Beltinci se je izjemno angažiral za ohranitev beltinskega gradu v lasti občine. Opravil je številne poti od Dunaja do Budimpešte, pridobival dokumentacijo ter v izjavah za medije o tej problematiki pogosto izrazil svoje mnenje, podkrepljeno z dokazi.

Svoje bogato znanje je prenašal na vse, ki smo kakorkoli sodelovali z njim. Vedno je bil iskrih in zanimiv sogovornik, neizčrpen vir dragocenih zgodovinskih podatkov, zgodb, tudi takih iz zakulisja. In vedno bolj se zavedamo vrzeli, ki je zazevala ob njegovem odhodu.

Za njim je ostalo še mnogo načrtov, mnogo nedokončanih zamisli in predlogov za ureditev njemu tako ljubih Beltincev. Iz hvaležnosti in spoštovanja do njegove bogate zapuščine ter v čast njegovemu spominu je naša dolžnost, da jih po svojih najboljših močeh poskušamo uresničiti.

Kolektiv Zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci

Ni smrt tisto, kar nas loči in življenje ni, kar družī nas, so vezi močnejše, brez pomena zanj so prostor, kraj in čas.

Te verze naše velike igralke in pesnice Mile Kačičeve si, dragi prijatelj Nikolaj, pred leti dal vklesati v bel spomenik ob vhodu na naše beltinsko pokopališče s pripisom - citiram: «V spomin vsem, ki so pozabljeni.» Ti verzi me vedno znova opozarjajo na to, da je življenje kratko, prekratko, zato ga je potrebno živeti intenzivno, toda vedno moraš biti pripravljen tudi na to, da je vsega enkrat konec.

Tak prerani konec življenja je doletel tebe, dragi prijatelj. Nepričakovano, prerano, nedoumljivo, saj si imel še mnogo načrtov, mnogo nedokončanih zamisli in predlogov za ureditev tvojih tebi tako dragih Beltincev.

Zato smo se danes, spoštovani dr. Szepessy, kakor sem te najrajši poimenovala, zbrali ob tvojem slovesu,

da ti izkažemo zadnje spoštovanje in te pospremimo na tvoji zadnji zemeljski poti.

Tvoja življenjska pot se je začela, ko sta te v zgodnji pomladi leta 1948 v svoje naročje sprejela mama Sonja in oče Elemer. Postal si središče vaše ožje in širše družine, ko se je po končani svetovni moriji v vse ljudi vračala sreča in ljubezen ter medsebojno spoštovanje.

Življenje v vaši družini je bilo zaradi očetove lekarne pestro in izredno pomembno za širšo okolico, saj je lekarna pomenila včasih tudi življenje.

Kmalu si dobil bratca Tomija in življenje mlade družine je dobilo popolno podobo sreče in zadovoljstva.

Otroška leta so hitro minila in že je prišel čas osnovne šole, druženja s

sošolci in prijatelji tudi izven šolskih klopi, in prav tu so se srečevale tudi najine poti. V širšem krogu vašega doma je bilo veliko otrok, predvsem deklic, s katerimi si navezal najpristnejše prijateljske vezi. Spomini na tista leta so v vseh nas ostali kakor svetel zgled medsebojnega spoštovanja, saj s svojim odnosom do sočloveka nikoli nisi kazal vzvišenosti in večvrednosti, ker si izhajal iz bogate družine. Ta tvoja veličina ni bila privzgojena, bila ti je položena že v zibelko, zato je bila pristna in je skozi celo tvoje življenje krasila in odražala tvojo podobo, podobo ČLOVEKA, pisanega z velikimi črkami.

Srečevali smo se na vašem domu tudi zaradi tvojega očeta, mag. Szepessyja, ki je v tistem času vodil beltinsko folkloro. Pred vsakim nastopom smo imeli pri vas

zbirno mesto. Tudi sam si, če ti je le čas med študijem dopuščal, z nami odhajal na nastope, predvsem pa si vedno znal prinesiti med nas dobro voljo in smeh.

Potem si se v domači kraj vrnil kot mlad zdravnik in vsi smo bili ponosni na to, da smo bili tvoji prijatelji, kar smo ostali vse do trenutka, ko je tvoje bogato življenje prešlo v drugo dimenzijo življenja, v življenje spomina.

Dragi prijatelj Niko, kakor te je klicala velika večina sovaščanov in sodelavcev, za tabo ostaja neizmerna praznina v vsakem izmed nas domačinov, sodelavcev iz raznih družbenih dejavnosti, saj si deloval v krajevni skupnosti kot predsednik, bil si pobudnik za nastanek ZTK -ja in bil tudi predsednik sveta zavoda. Največ si deloval na področju turističnega razvoja kraja, bil član skoraj vseh društev v našem kraju, brez tebe pa že zaradi tvojega poklica zdravnika ni minila nobena prireditev v našem kraju, kakor tudi širše v občini.

Kako rad si skrbel za svoj domači vrt, katerega krasijo mnoga redka drevesa, najrajši pa si imel svoje smreke, od smaragdnih do sibirskih, in nekaj teh si nam zapustil tudi v našem grajskem parku - ostale bodo večni spomin nate.

Prav tako si nas vedno znova opozarjal na urejenost našega kraja; skupaj sva urejala park pri zdravstvenem domu, še posebej pa si pred praznikom priključitve Prekmurja dal idejo o

zasaditvi gredic pred gradom - za vsako leto ena čudovita kana. Tudi zasaditev v parku je bila tvoja ideja. Skrbel si za to, da so bila nadomeščena porušena drevesa in tudi sam si na svoje stroške kupoval eksotična drevesa, ki krasijo naš park.

Ogromno energije si vlagal tudi v pridobivanje dokumentacije za ohranitev beltinskega gradu v lasti občine, zbiral si podatke tudi v tujini, vse od Dunaja do Budimpešte...Na žalost zaenkrat naše želje še niso uresničene.

Koliko truda si, dragi Nikolaj, vlagal v ohranjanje kulturne dediščine našega kraja, kakor tudi Pomurja, saj si nam zapustil enkratno zbirko lekarništv. Zbral si vso opremo za muzej trahoma, v depozitu se nahaja še oprema za zobno ambulanto, za bolniško sobo, edinstvena aparaturna za operacijsko sobo in še bi lahko naštevala.

Kar nekaj predmetov naše dediščine sva reševala in še čaka, da jo razstavimo tudi v bodočem reprezentančnem objektu pri občini, kjer čaka na postavitve tudi čevljarska delavnica. Imel si željo po urarskem muzeju, saj si dolga leta prijateljaval tudi s priznanim urarjem Ivanom Maričem iz Beltincev.

Prizadeval si si tudi za postavitve cimprane hiše v Beltincih, pa ni bilo razumevanja pri odločevalcih. Škoda!

Svoje znanje si prenašal na vse, ki smo kakor koli sodelovali s teboj in vedno bolj

se zavedam, da smo Beltinčani izgubili človeka, polnega znanja in idej, saj si v svojem srcu nosil največje bogastvo - ljubezen do sočloveka.

Že sedaj pogrešamo tvoj prijazen pozdrav, četudi le skozi okno, saj ti bolezen zadnja leta ni več dopuščala gibanja po našem kraju. Ob tvojem oknu se je tako ustavljalo mnogo ljudi, da ste izmenjali besedo, dve, včasih pa smo znali poklepetati tudi dalj časa. Bil si vedno iskri sogovornik, včasih kritičen, nikoli pa žaljiv.

Hvala ti, dragi dr. Nikolaj, za vse, kar si v svojem življenju naredil za naš kraj, za širšo družbeno skupnost in za domovino, ki si jo imel neizmerno rad, saj si mi ob zadnjem klepetu pred dnevi dejal: "Veš, zastavo imam izobešeno ves čas zato, ker imam svojo domovino rad."

Ob tvojem slovesu bi vsak izmed nas imel povedati še veliko zahval za vso tvojo pomoč v času, ko smo kot bolniki potrebovali nasvet ali konkretno pomoč, saj si nam bil vedno dostopen in pripravljen pomagati.

Dragi Niko, počivaj med vsemi svojimi najdražjimi, s katerimi si preživel svojo mladost in zrele leta in si jih imel tako zelo rad.

Tvojim najdražjim izrekam iskreno sožalje.

Elizabeta Zdravec

Borisa Tibautu v spomin in zahvalo

V septembru smo se pretreseni in z bolečino v srcu poslovili od Borisa Tibauta, Beltinčana, ki je veliko svojega prostega časa posvetil delu in vzgoji z mladimi.

Boris Tibaut je po delovni nesreči, ki se je zgodila v petek, 10. septembra v avstrijskem podjetju za proizvodnjo in predelavo usnja Boxmark Leather v Feldbachu, izgubil bitko za življenje.

Ob zadnjem slovesu so se od njega poleg njegove družine in velikega števila mnogih, ki so Borisa poznali in spoštovali, poslovili tudi beltinski skavti.

Boris Tibaut je bil skavt in skavtski voditelj Združenja Slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS), stega Prekmurški Štrki - Beltinci.

Združenje Slovenskih katoliških skavtov in skavtinj je neformalna vzgojno - izobraževalna organizacija, ki si prizadeva za vzgojo otrok mladostnikov in temelji na medsebojnem bogatenju in sprejemanju. Skavti verjamejo v dobro vsakega človeka, saj v vsakem odkrivajo in razvijajo pozitivne vrednote, držo in spretnosti. Zavzemajo se za pravičnost in enakopravnost, za materni jezik in

zavzeto ohranjajo kulturno dediščino naših prednikov.

Za vse to se je s srcem in žarom zavzemal tudi Boris. Ob deseti obletnici beltinskega stega je v zbornik zapisal:

» Moja skavtska pot se je začela jeseni 1994. Iz čete preko klana do voditelja. Na tej poti je bilo dosti veselja, spoznavanja novih prijateljev, krajev in izkušenj. Ne vem, kako bi bilo z mano, če se ne bi pridružil veliki skavtski družini. Pri skavtih lahko koristno preživim svoj prosti čas in se sedaj kot voditelj žrtvujem in vzgajam svoje mlajše skavtske brate in sestre, da bodo prek skavtstva tudi koristno preživljali svoj prosti čas, saj vemo, da mlade v današnjem sodobnem svetu marsikaj potegne na kriva pota. Tudi sam ob mlajših in tudi starejših skavtih ristem na vseh področjih razvoja. Vem, da mi bo tudi znanje in izkušnje, ki jih pridobivam pri skavtih, koristile v moji bodočnosti. Za sabo pa skušam pustiti svet vsaj malo lepši, kot sem ga našel.«

Kot starš sem spremljala skavte ravno v času, ko je bil Boris voditelj skavtov, saj sta bila skavta tudi naša otroka. Spremljali smo jih na sobotnih

popoldnevih, taborih, srečanjih in raznih aktivnostih. Starši smo videli in začutili, kako neprecenljivi prispevek je skavtstvo pri vzgoji naših otrok, Boris kot voditelj pa je bil s strani staršev že takoj na začetku deležen popolnega zaupanja. Tako so se našim otrokom uresničile sanje: spali so z Borisom pod milim nebom, postavljali bivake v naravi, skupaj kurili ogenj, si v naravi pripravili hrano, se skupaj učili pravih življenjskih vrednot, skupaj peli, bili prijatelji in iskali skriti zaklad.

Videli smo skavtski duh, ki je pritegnil našo mladino, predvsem pa smo starši čutili pozitivno energijo, prave vrednote, pripravljenost na podvige in prijateljstvo. Skavti so bili vedno v gibanju, imeli so polno idej, načrtov, trudili so se opraviti čim več stvari, pravo nasprotje mladine, ki rada poseda pred računalniki ali pa zaradi slabih navad in razvad pol dneva prespi. Vsako leto so skavti z Borisom prinesli v beltinsko župnijo tudi Luč miru iz Betlehema, ki v Evropi obstaja že od leta 1986. Njen namen je širiti sporočilo miru, ki je univerzalen dar, ki si ga zasluži prejeti in imeti prav vsak človek. Vedno je bil to poseben večer in nekaj let so ob tej

priložnosti skavti v Beltincih pripravljali tudi prireditev Božičkovci, ki je imela vedno dobrodelno noto.

Boris je prav med skavti našel deklo Klaudijo, s katero si je ustvaril družino. Tako ga bosta najbolj pogrešala ravno njegova sinova, ki sta mu tudi največ pomenila. Kljub družini je ohranil stike s skavtskim delovanjem. Vezi, ki pa so se spletle med Borisom in mladimi, ki so mu bili zaupani, pa ni mogoče nikoli pozabiti.

To so besede, ki so mu jih ob zadnjem slovesu povedali skavti in se od Borisa, po skavtsko Močnega medveda, poslovili po skavtsko.

V imenu staršev otrok in mladine, ki so se ob Borisu učili pravih vrednot, srčnosti, ljubezni do narave, preprostosti in prijateljstva, izrekam spoštljivo in globoko zahvalo.

Tako kot si si želel: ... za seboj si pustil svet lepši, kot si ga našel.

Počivaj v miru, dragi Boris.

**V imenu staršev skavtov:
Metka Lipič Baligač**

Ob 30-letnici nastanka samostojne države Slovenije in 30-letnici tabora Slovenske kmečke zveze – ljudske stranke v samostojni državi, ki je bil v Beltincih

Pogled na ustvarjanje samostojne države Slovenije kažeta tudi priloženi sliki. Takrat niso bili enostavni časi. Ko se pogovarjamo o samostojni Sloveniji, nekateri mislijo, da je nastala kar sama od sebe, kar tako. Pa je bilo potrebno marsikaj postoriti, se izpostaviti, dati glavo na kocko: Potrebni so bili narodno zavedni in korajžni ljudje, ki so razumeli in sprejeli zgodovinski trenutek. O tem še več ob drugi priložnosti.

Dr. Jožef Pučnik je bil predsednik DEMOS-a, združene opozicije, ki je pripravila vse potrebno, da je bila lahko priznana samostojna država Slovenija. Ivan Oman je bil predsednik Slovenske kmečke zveze, prve nastale politične stranke (ustanovljena je bila 12. maja 1988), ko je v Sloveniji propadal enopartijski sistem. Med kmeti

in v širši javnosti je bil poznan kot borec za enakopravnost vseh, ne samo določenih

slojev in posameznikov. Legendaren je bil po znani izjavi v Cankarjevem domu:

Z desne proti levi: dr. Jože Pučnik, Jožef Tivadar, Vladimir Kolmanič in Drago Šiftar – pripravljalni sestanek v gostilni Rajh v Bakovcih ob prvih demokratičnih volitvah leta 1990. (Vir fotografije: Vladimir Kolmanič)

Z desne proti levi: Franc Horvat, Ivan Oman, dr. Jože Pučnik, Vladimir Kolmanič – pripravljali sestanek istega dne kot zgoraj. (Vir fotografije: Vladimir Kolmanič)

»Na volitve gremo zato, da zmagamo [zmahamo].« Franc Horvat, Beltinci, je bil predsednik Krajevne podružnice SKZ Beltinci, Jožef Tivadar pa koordinator DEMOS-a Murska Sobota. Vlado Kolmanič in Drago Šiftar sta bila člana DEMOS-a Murska Sobota. Uspešno smo izpeljali plebiscit in prve demokratične državne volitve v Skupščino Republike Slovenije in v takratno Skupščino Občine Murska Sobota iz zvolitvijo vseh organov takratne ‚skupne-velike‘ Občine Murska Sobota. Ob teh imenih bi bilo potrebno omeniti posameznike, stranke in organizacije, ki so pripravljali in izvajali aktivnosti za izvedbo plebiscita in volitev, kasneje vojne za Slovenijo, prevzem odgovornih funkcij idr. Toda, kot že rečeno, o tem morda ob drugi priložnosti.

Dobri in korajžni so bili že naši predniki, ki so se počutili Slovence, živeli kot Slovenci in gojili in ohranjali slovensko-prekmursko kulturo kljub strogi madžarizaciji. Beltinci z okolico so bili zelo slovensko narodno zavedni, kot je pisal že dr. Matija Slavič. Samo nekaj primerov narodne zavednosti beltinskega okolja: v Beltincih je bil 1907 slovenski misijon, čeprav je v tistem času že bila prisotna stroga madžarizacija. Na misijon so prišli patri iz Celja. Vsa čast takratnemu župniku Petru Kolarju, kajti to je bilo pogumno in narodno zavedno dejanje; pred beltinsko župnijsko cerkvijo bi se lahko po njem imenoval trg. -- V Beltincih je bil januarja 1919 Beltinski shod, na katerem so bili zavrnjeni predlogi madžarskih oblasti, da bi Prekmurje ostalo pod Madžarsko.

-- V Beltincih je bila 17. avgusta 1919 predana civilni oblasti uprava pod novo državo Kraljevino Slovencev, Hrvatov in Srbov – kasneje Jugoslavijo. -- V Beltincih je 17. in 18. avgusta 1991 (že v novi državi) potekal kmečki Tabor Slovenske kmečke zveze - ljudske stranke v svobodni Sloveniji, kjer se je zbralo več kot 10.000 ljudi. -- V Beltincih je rojen dr. Vilko Novak, dr. Štefan Šteiner, znani teolog, pa pred tem pesnik Jožef Baša Miroslav in Štefan Kuhar, pa Ivan Baša (bogojinski župnik) in še mnogi, med njimi sodobniki, kot npr. Štefan Smej, znani prekmalu umrli prekmurski filozof in v času osamosvajanja član Zelenih Slovenije, ki so bili del Demosa, pa Vlado Kreslin, pesnik in glasbenik, idr. -- Dovolj za ponos, dragi naši Marki – občani občine Beltinci.

Imejmo radi našo državo Slovenijo in jo spoštujemo. Bodimo ponosni Marki - Prekmurci - Slovenci, občani občine Beltinci.

Naj nas k temu spodbudi pesem 16-letnega fanta.

Zbudi se Slovenija!

Zbudi se Slovenija,
ljubezen, medsebojno spoštovanje,
da edinost, bratstvo glavna bo nam premija,
razdvojeni ne smemo pasti v spanje!

To naša je priložnost,
da spet se vsi povežemo,
da sovražstvo ni več možnost,
da vsi si v roke sežemo.

Kot to smo prej že znali,
spoštovanja, ljubezni medsebojne,
mi mladi smo o tem le brali,
kako glave brihtne, znojne,
povezane v ganljivem domoljubju
rešile so nas hujše vojne.

Slovenci dragi in zelo ste ljubi!
Ljubezen naj premaga vse sovražstvo,
veselje srcu roko naj ponudi,
v državi zopet bo rodilo se junaštvo.

Fabijan Tivadar, dijak 1. letnika Škofijske klasične gimnazije v Ljubljani
V Lipovcih, 10. avgusta 2021

Jožef Tivadar

Prva in zadnja stran brošure ob Taboru Slovenske kmečke zveze – ljudske stranke, prvo ustanovljene politične stranke v Sloveniji ob osamosvajanju. (Vir: Jožef Tivadar)

V spomin na pesnika Toneta Pavčka

*Juri Muri, Kljukec Juri,
tisti, ki je s hruške pal,
včeraj je ob peti uri
v Afriko odpotoval.
Saj doma je nemogoče,
vsak ga kara in pesti,
vsak umivati ga hoče,
on pa vode se boji.*

Tone Pavček

V mesecu septembru se spominjamo veliko pomembnih obletnic društev in posameznikov. Meni najljubši spomin je na pesnika Toneta Pavčka, ki se je rodil 29. septembra 1928 v Šentjurju pri Mirni Peči. V osrčju mehkih dolenjskih gričev je odraščal v družini, ki je znala v njem vzbuditi veselje do narave in vsega lepega (za to je bila zaslužena zlasti njegova mama). Kot je sam zapisal, v začetku ni maral šole in zatohlih prostorov, kjer je ukazovala stroga učiteljica Pavla, ki se ni znala vživeti v „mlade duše“ otrok ter v njih vzbuditi vedoželjnost do znanja.

*Šola je strašna pošast.
Ima ostre zobe in roke
in ji je dana oblast,
da muči otroke.*

Tone Pavček

Pavček je pot do šole velikokrat zamenjal za potep po okolici in tako zamudil pričetek pouka. Starši so ga zaradi slednjega vpisali v redovno šolo v Ljubljani, ki je bila v tistem času zatočišče številnih nadarjenih otrok. Že zelo zgodaj je svoje vtise ubesedil v poeziji, vendar je bil do svojih del zelo kritičen. Po končani gimnaziji je študiral pravo, a ni nikoli deloval kot pravnik, saj ga je zaneslo v umetniške vode.

S prijatelji in takratnimi velikani slovenske moderne poezije je leta 1953 izdal svoje pesmi v zbirki *Pesmi štirih* (Kajetan Kovič, Ciril Zlobec, Janez Menart), ki predstavlja vrh intimne slovenske povojne poezije. Bil je urednik, novinar, ravnatelj mladinskega gledališča, urednik Cankarjeve založbe ter vodil Društvo slovenskih pisateljev. Bil je tudi izvrsten prevajalec ruske, beloruske, gruzijske, albanske, srbohrvaške ... književnosti in poezije. Njegove pesmi so prevedene v številne tuje jezike, je prejemnik mnogih priznanj in nagrad, med drugim je bil odlikovan z zlatim redom za zasluge, ki velja za najvišje državno priznanje. Tone Pavček je deloval tudi kot politik. Najbolj se ga spominjamo, ko je

leta 1989 prebral Majniško deklaracijo, v kateri je bila izražena želja in zahteva po samostojni državi.

Številne generacije otrok se ga spominjajo po izjemni slikanici Juri Muri v Afriki, ki je izšla leta 1958. Tudi meni je ostala v globokem spominu in je bila inspiracija za pisanje tega prispevka. V času mojega službovanja smo se v okviru lutkovnega krožka odločili, da Jurija Murija uprizorimo z lutkami, pri čemer so poleg otrok sodelovali tudi njihovi starši. Ob večerih smo v učilnici šivali lutke, pripravljali sceno in ustvarjali glasbo. Bilo je enkratno in nepozabno druženje, ki je obrodilo velik uspeh. Najprej smo nastopili pred publiko v domačem kraju, kasneje pa gostovali na občinskem, medobčinskem in regijskem srečanju. Otroci so verjeli vase in v svoje delo, zato je predstava požela uspeh povsod, kjer smo gostovali. Bili so ponosni nanjo, saj je bila zanje potrditev, da zmorejo nekaj več. Tako so tudi tisti starši, ki niso imeli zaupanja v lastnega otroka, spoznali, da je prav vsak zmožen ustvariti in dokazati svojo najboljšo plat. Gledalci so bili navdušeni, najmlajši pa so se naučili, da se je potrebno vsakodnevno umivati. Veseli me, da se še danes „moji lutkarji“ z radostjo spominjajo „našega“ Jurija in s tem tudi pesnika Toneta Pavčka.

Pavčkovo življenje ni bilo vedno rožnato. Vsi težki trenutki so pustili v njem globoke bolečine in trpljenje, ki je vodilo v borbo z boleznijo. V svojih pesmih je opeval gričevnato pokrajino rodne Dolenjske, v poznih letih pa istrsko zemljo, kjer si je skupaj z ženo ustvaril dom. Ravno tako kot vinska trta na Dolenjskem so ga v Istri navduševale oljke - obema je posvetil svoje najlepše pesmi. V pesmih je opeval tudi življenje ljudi, mnogim najbolj znane pa so zbirke pesmi za otroke.

*Svet ljudi in svet živali
uravnava ista mera:
majhno, da bi ga priznali,
moč velikega podpira
in tako veselo raja
ta živalski ringaraja.*

Tone Pavček

Pesnik je zapisal takole: „O skrbeh sem pisal veliko. O mnogih otrocih, ki so šli v svoj nevhvaležni prvi razred, o tem, kako majhno raste, preraste male rokave in male težave in postane veliko ... Svoji učiteljici Pavli, ki sem jo ne le enkrat

Tone Pavček

očrnil v sebi in pred mnogimi učenci po Sloveniji, sem ob smrti, ki me ja ganila - končno me je le ona naučila brati in pisati - napisal prigodnico, sebi v olajšanje, njej v spomin.“

*Danes same težke besede ponavljam,
danes se v črno zavijam vseprek:
moja prva učiteljica Pavla
je končala svoj vek ...*

Tone Pavček

Pesnik se ob tem sprašuje in razmišlja, da njegova prva šola z učiteljico Pavlo sploh ni bila tako slaba. Slednje je spoznal, ko je obiskoval učence ob zaključku bralne značke. Tone Pavček je ljubil naravo, vse prelepe pokrajine Slovenije - čudovito jih je opisal v knjigi *Čas duše, čas telesa*. Zapustil nam je neprecenljivo in bogato dediščino v svojih delih, po katerih je vredno poseči.

Njegova življenjska pot se je končala 21. oktobra 2011. Pokopan je bil z vojaškimi častmi na ljubljanskih Žalah. V času bolezni je napisal svojo zadnjo pesniško zbirko *Angeli*, ki jo je po njegovi smrti uredila in izdala hčerka Saša, znana slovenska igralka. Sama je zapisala, da so jo očetovi „angeli“ spremljali ves čas njegove bolezni.

Naj končam s pesnikovim verzom:

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetla in lep
kot zvezda na nebu ...*

In prav gotovo nas njegova zvezda vedno spremlja in gleda, ko ubiramo svoje poti v življenju.

Marija Zver
Predsednica DPM Dokležovje

(Vir - avtor: <https://old.delo.si/novice/slovenija/mnozicno-slovo-od-pesnika-ki-je-znal-odpirati-srcne-oci.html>)

Budni volk

Georgiana Deutsch, Megan Tadden (Založba Učila, 2021)

V gozdu je napočil čas za spanje, volk pa je bil še povsem buden. Ni in ni mogel zaspati. Uspavati se je poskušal s penečo kopeljo in sladkim prigrizkom pred spanjem, celo malo je visel z glavo navzdol. A bo spanec že prišel? Kje pa!

Prav zares je bilo čudno. »Spanec se je najbrž skrila,« je razmišljal volk, »moral ga bom poiskati. se je odpravil.

Pokukal je v temačen brlog. »SPAAAAANEC!«

Si tukaj?« je zaklical.

Spanec se ni oglasil. Se je pa zato jazbec.

»Uf!« je zagodrnjal. »Zmotil si mi sanje.«

»Oprosti,« je rekel volk. »Spanec iščem. In če si ti sanjal, pomeni, da je čisto blizu?!« Jazbec je zavzdihnil.

»Potem pa je najboljše, da ga greva poiskat oba. Ampak nič več vpitja!«

Volk in jazbec nista odšla daleč, ko sta zaslišala pojočo uspavanko. Tam pod zvezdami je tiho prepeval ježek.

»Spanec ni nikdar daleč od uspavanke,« je šepnil volk. »Bliže se bom priplazil in ga ujel!«

»Pohiti torej!« je zagodrnjal jazbec. »In tiho bodi!!« Volk je šel po prstih bliže... pa še bliže... in potem...

HRSK!

Pod njim se je zlomila vejica. »Joooj!« je kriknil ježek.

»Ne boj se!« je rekel volk.

»Samo spanec loviva! Ali je tu pri tebi?«

Ježek je stresel z bodicami. »Mogoče se skriva kje blizu?!« je zacvilil.

Iskalni akciji se je tako pridružil še ježek. Prijatelji so iskali povsod, od čudovitih dolin...do obale jezera, obsijanega z mesečino. »Izmučen sem,« je potarnal jazbec in na široko...ZAZEHAL!

»Jazbec – ne gani se!« je zaklical volk.

»Spanec se rad skriva v zehanju?!«

»V ZEHANJU?!« je zagodrnjal jazbec.

»Česa bolj trapastega pa še nisem slišal.«

»Zakaj ne bi vprašali sove?« je predlagal ježek.

»Zagotovo bo vedela, kje se skriva spanec.«

A bolj ko so se bližali soviniemu drevesu, hujši hrup so slišali.

»Kaj je to?« je v strahu vprašal volk.

»Pošast?« je zacvilil ježek.

»Samo zajec je, ki smrči,« je zavzdihnil jazbec. »Jasno!« Volku se je utrnila odlična zamisel.

»Stavim, da se spanec skriva v zajčem nosu,« je zašepetal. »Samo ven ga moram izbežati.« Volk je poiskal pero in... smrk, smrk...pih...APČIH!

Zajec je užaljeno odskakljal. Kakšna drama! In še vedno ne duha ne sluha o spancu. Volk je imel vsega dovolj!

»Sova!« je zatulil. »Nikjer ne moremo najti spanca!«

Sova je pogledala s svoje veje, osvetljene z mesečino. »Kaj naj to pomeni, da iščete

spanec?« se je zasmejala. »Ne vem, če ga boste kdaj našli...«

»Da NIKDAR ne bi našli spanca?!« je bil osupel volk.

»Kaj bomo pa storili?!!« je zaklical ježek. Jazbec je udaril z ного ob tla. »Volk je kriv, ker ga je prestrašil,« se je kujal.

Sova se je prijazno nasmehnila.

»Spanec bo našel VAS!« je rekla in zamežikala.

»Ampak šele ko boste utrujeni in mirni in se boste počutili varne. Kot takrat, ko poslušate pravljico za lahko noč!«

Volk se je zamislil in dejal: »Sova, bi nam ti povedala pravljico?«

»Seveda,« je rekla sova, »kar zdaj jo bom.« Prijatelji so se stisnili pod svetlikajoče zvezde, sova pa je poiskala ravno pravšnjo pravljico.

Pričela je pripovedovati takole: »V gozdu je napočil čas za spanje,« je začela, »ampak volk je bil povsem buden. Ta večer se je spanec skrival na najbolj prijetnem kraju od vseh..., v ŠEPETANIH BESEDAH PRAVLJICE!«

Ko še ni do konca prebrala pravljice, so prijatelji, tesno objeti na mehki travi, trdno ZASPALI!

Pa jih je našel – SPANEC!

Za vas izbrala:

Lilijana Bežan Horvat

Dragi otroci, pobarvajte volka, ki je končno nasmejan in srečen, da se je dobro naspal!

1. šolski dan na OŠ Beltinci in POŠ Dokležovje.

Nagovor župana g. Marka Viraga bodočim prvošolcem in njihovim staršem.

Prvošolci OŠ Beltinci so se zbrali na dvorišču šole Beltinci.

Prvošolci s svojimi razredničarkami na poti do svojih učilnic.

Prvošolci POŠ Dokležovje.

Prvošolčki OŠ Beltinci.

